Poštnina plačana v gotovini.

Leto LXVI., št. 100 — Ljubljana, sreda 3. maja 1933 — Cena Din 1.—

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3.—, večji inserati petit vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knaflijeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190 — JESENICE, Ob kolodvoru 101.
Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Malijevo je umoril njen svak Anton

Pod težo dokazov je Anton Mali snoči umor priznal in izjavil, da ga je nagovoril brat Andrej

Ljubljana, 3. maja.

Čim tesnejše se zavijajo niti, ki jih je odkrila policija okrog morilcev Amalije Malijeve, tem hitreje in uspešneje ugotavlja policija nova dejstva. Ko je snoči mladi 23letni Anton Mali opešal pod težo dokazov in živčno popolnoma strt okrog 18. z obupanim glasom priznal: »Res je — bil sem zraven! Brat mi je naročil in sem ga ubogal. Umoril jo je pa on, ne jaz,« je policija morala kreniti s svojimi poizvedbami takoj v drugo smer, da predvsem dokaže zamisel umora Andreju Maliju s pomočjo vzrokov, ki so ga napotili k temu strašnemu zločinu.

Andrej Mali, fotografiran že po aretaciji, ko je bil tako razburjen, da ima močno izpremenjen obraz.

Tri smeri preiskave

V treh smereh se giblje preiskava. Na eni strani je mogoče, da je Amalija vedela za prejšnje grehe svojega moža, saj je bil Andrej Mali že večkrat v preiskavi zaradi raznih deliktov. Zapleten je bil tudi v Lombarjevo afero zaradi umora bosanskega trgovca, s staro obleko Vojnikoviča, na drugi strani je bil pa že osumljen, da je umoril nekega tihotapca v Karavankah. Pri razpravi proti Lombarju se je Andrej Mali kot glavna razbremenilna priča proti svojemu prijatelju Lombarju tako zapletel v protislovja, da ga je končno sodišče moralo zaradi suma krivega pričevanja in prisege pridržati v zaporu. Tudi ta zapor ni Malija omehčal, čeprav je pri razpravi že prej preklical vse prvotne svoje izpovedbe, a razmerje njegovo do Lombarjevega zločina še vedno ni pojasnjeno.

Ko smo v poročilu o tej razpravi omenili, da je županstvo v njegovem domačem kraju sodišču izdalo neugodno izpričevalo o njem, je Andrej Mali takoj hitel k odvetniku in nam zagrozil s tožbo, na kar smo morali to trditev preklicati. V uradnem nravstvenem izpričevalu je bilo tudi omenjeno, da je Mali na slabem glasu. Baje je občeval s tihotapci in zato je bil tudi osumljen umora nekega tihotapca, katerega mu pa sodišče ni moglo dokazati. Mogoče je bila o teh stvareh pokojna njegova žena Amalija boljše poučena in je zato morala na tako grozen način na oni svet. Saj sta njen mož in mladi brat Anton pač vedela, da ta poštena žena ne bi bila nikdar v stanu ohraniti morebitne tajne zase.

Na drugi strani pa skuša policija ugotoviti, če ni morda Andreja Malija navedlo do zločina koristolovstvo. Premožni oče njegove soproge mu je namreč z znatno vsoto, ki dosega baje celih 70.000 Din, pomagal, da si je zgradil v svojem domačem kraju na Gorenjskem hišo, ki je pravkar dozidana. Kakor pripovedujejo ljudje, ki poznajo razmere v Anžlovarjevi hiši pri Sv. Roku, je Andrej Mali vedno silil svojo soprogo, da bi oba napravila oporoko, kjer bi postavila oba za dediča onega, ki drugega preživi. Ker je Andrej Mali računal, da bo tast za hišo posojeno vsoto gotovo smatral za doto, bi bilo po tej domnevi verjetno, da se je Andrej Mali svoje žene hotel iznebiti zato, da bi postal pravi lastnik nove hiše brez dolga. Govori se tudi, da je Andrej Mali svojo ženo prav visoko zavaroval in da je sedaj svojo ženo pač odstranil, da pride do visoke zavarovalnine. V zgodovini kriminalistike se zločini zaradi zavarovalnine ponavljajo silno pogosto, saj imamo tudi pri nas vsako leto opravka s kakim požigalcem zaradi zavarovalnine, vendar pa še nismo imeli pri nas nikdar umora, da bi se katerikoli, zlasti pa ne najbližji sorodnik ali celo soprog hotel zaradi zavarovalnine iznebiti svoje najboljše in tudi ljubeče soproge. Policija je pozvala vse dosegljive zavarovalnice naj javijo, če je med zavarovanci morda ime Malijeve pokojne soproge Amalije, vendar pa v tej smeri ni še nikakega uspeha. S tem seveda še ni posnano, da bi ne bila Amalija kje zavarovana, saj jo je lahko zavaroval v Zagrebu ali kje drugje, česar pa zavarovalnice tako hitro še niso mogle ugotoviti. Tudi zdravniki, ki so angažirani od najrazličnejših zavarovalnic, da pregledajo zavarovance, naj bi vsi preiskali svoj spomin in svoje zapiske, če morda ni med preiskanimi bila tudi Amalija Mali ali pa celo še Amalija Anžlovar.

Razmerje z Golmajerjevo

Tretja pot, ki bo mogoče policijo privedla na jasno, je pa razmerje Andreja Malija z njegovo bivšo prijateljico 28letno Marijo Golmajerjevo, ki je bila znana z Andrejem že pred njegovo poroko. Marija je prava gorenjska lepotica in tako mladostne zunanjosti, da bi ji komaj prisodil 20 let. Ko je bil zadnjič pri Lombarjevi razpravi Andrej izpuščen iz zapora, je baje takoj obiskal svojo lepo prijateljico. Pri tem pa moramo opozoriti, da je sedaj aretirana Marija Golmajer pri vsej stvari popolnoma nedolžna, saj je vendar znano, da je mati dveh nezakonskih otrok, od katerih je eden umrl, drugi je pa sedaj star 9 let, ki ju pa je imela z drugim, ne z Andrejem, niti z njegovim bratom. Ona o zločinu ničesar ne ve. Resnica je le to, da je Andrej bil navzlic svoji lepi in inteligentni ter pošteni in vdani mu ženi baje ves čas zaljubljen v Marijo in da jo je menda želel celo poročiti. Kakšno stališče je Marija zavzemala glede Andrejevih načrtov in glede njegovih simpatij, bo odkrila nadaljnja preiskava.

Andrej še vedno taji

Andrej Mali še vedno trdovratno taji, da bi bil najel svojega brata. Še vedno se brani, da bi bil količkaj vedel o umoru in hlini silno žalost za svojo nesrečno ženo, kar je hotel dokazati tudi s tem, da je takoj drugi dan po umoru šel k izpovedi in obhajilu skupno s taščo, da bi svoji ženi s tem dobrim delom pomagal v nebesa. Tudi to obhajilo ima nekoliko zvez z Antonom, saj je malo čudno, da je popolnoma po naključju Anton pri eskorti v Ljubljani padel iz žepa rožni venec, ki jih drugače pač le redko vidimo pri živinskih mešetarjih. Andrej je po ženini smrti klical le milost božjo in so ga orožniki doma pri Sv. Roku ob vsaki priliki našli pri molitvi.

Načrt zasnoval Andrej

Danes je ljubljanska policija odpeljala Antona Malija v spremstvu g. nadzornika Žajdele, ki ima v preiskavi v resnici največje zasluge, na kraj zločina v Anžlovarjevo hišo pri Sv. Roku. Preiskati je namreč treba še marsikatero podrobnost, zlasti je pa Anton Mali izjavil, da upa najti nož, s katerim je razmesaril svojo svakinjo Amalijo in ga je pozneje na begu vrgel proč. Anton pravi, da je načrt za umor zasnoval njegov brat, ki ga je poklical na Dolenjsko. On sam je bil le njegovo orodje. Glede umora zatrjuje, da pri zločinu ni sodeloval, vendar je pa to izključeno, ker je imel popolnoma okrvavljeno obleko. Glede rane, ki jo ima na roki, pravi, da mu je brat izročil nož, pri tem se je pa obrezal. Skoraj gotovo pa bo res, da je Tone prav tako sodeloval pri umoru. Nesrečna žrtev se je najbrž obupno branila in vse kaže, da je Andrej Mali ženo držal za glavo in najbrž tudi tiščal za usta, da bi ne mogla kričati, brat Tone ji je pa z nožem prerezal goltanec. Med borbo se je očividno urezal v roko. Ženi se je namreč na obrazu poznalo, da jo je nekdo stiskal za usta, ostri nohti vseh prstov na roki so ji bili zapičeni v lice.

„Nemški cirkus“

Porazna sodba angleškega tiska o prvomajskih hitlerjevskih paradah v Nemčiji — Hitler bo Nemčijo docela upropastil

London, 3. maja. g. O proslavi 1. maja v Nemčiji, zlasti v Berlinu, pišejo »Times«, da je Hitler sicer dober cirkuški ravnatelj, da pa ni politični vodja. Dogodki 1. maja v Nemčiji dokazujejo, da Nemčija predpostavlja harangiranje mas pozitivnemu programu. »New Chronicle« objavlja pod naslovom »Cirkus Hitlerja« porazen opis majske proslave. h kateri so bili delavci komandirani. »Daily Herald« pričakuje sedaj čim rejšnji razcep med narodnimi socialisti in nemškimi nacionalci. »Daily Telegraph« pravi, da more Hitler sicer napraviti vtis na množico, da pa pri njem ni govora o delu ali pa o preskrbi kruha. Hitler je hipnotiziran od ideje prazniega dela, pri tem pa ima Nemčija že sedaj preveč delovnih sil, ki jih ne more uporabiti. »Morning Post« pravi, da razmetuje Hitler milijone za parade in reklamna javna dela, kar mora dovesti do inflacije v največjem obsegu in strmoglaviti Nemčijo v nov vrtinec gospodarskega kaosa. Hitler se mora zavedati, da njegovo početje inozemstvo pazljivo motri in temu primerno bo tudi uravnalo svoje stališče do Nemčije.

Velika aktivnost Male antante

Na konferenci v Pragi bo odobren statut gospodarskega sveta Male antante, ki bo takoj nato stopil v funkcijo

Bukarešta, 3. maja. »Adeverul« se bavi z bodočim sestankom Male antante, ki se bo vršil še ta mesec v Pragi ter piše med drugim:

Konferenca se bo najbrž sestala 15. maja, ker se pričenja 23. maja v Ženevi pomladansko zasedanje sveta Društva narodov, ki se ga morata udeležiti dr. Beneš in Titulescu. Konferenca Male antante v Pragi je zelo važna, ker bodo na njej podrobno razpravljali o vseh aktualnih mednarodnih problemih v zvezi z interesi Male antante. Pri tej priliki bo tudi izvršena zamenjava ratifikacijskih listin o novem paktu Male antante. Ta ratifikacija se bo izvršila na svečan način in se bo pri tej priliki ponovno podčrtala popolna solidarnost vseh treh držav. Na tej konferenci se bo razpravljalo tudi o gospodarskih vprašanjih ter določil način dela gospodarskega sveta Male antante. Tako bo Mala antanta po praški konferenci nadaljevala svoje delo ne samo na političnem, marveč tudi na gospodarskem polju. Konferenca stalnega sveta Male antante in konferenca v Pragi se bo vršila pod posebnimi okoliščinami. Zdi se, da je v zadnjem času opažati bistveno izpremembo v stališču fašistične Italije do vprašanja revizije mirovnih pogodb. Zaradi tega je verjetno, da bo Rumunija ponovno pričela pogajanja za obnovo prijateljskega pakta z Italijo, ki je bil začasno podaljšan samo za šest mesecev baš zaradi Mussolinijevega neprijateljskega stališča v vprašanju revizije mirovnih pogodb in zaradi njegovega neprijateljskega stališča napram novi organizaciji Male antane.

Praga, 3. maja. »Pražske Noviny« poročajo, da je češkoslovaško zunanje ministrstvo že izdelalo predlog statuta gospodarskega sveta Male antante, ki bo sedaj predložen v odobritev jugoslovenski in rumunski vladi, da bi ga mogla nato konferenca Male antante v Pragi definitivno odobriti. Imenovanje članov tega gospodarskega sveta, ki bo stalna institucija, se bo izvršilo v najkrajšem času. Vsa gospodarska vprašanja, ki se nanašajo na Malo antanto, se bodo morala odslej od vsake posamezne vlade predložiti najprvo temu gospodarskemu svetu, da jih prouči ter izda enotna navodila za njihovo izvajanje. Vsak sklep gospodarskega sveta mora potrditi stalni svet Male antante.

Pariz, 3. maja. AA. Havas poroča iz Prage, da je češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš predlagal, naj bi se prihodnji sestanek sveta držav Male antante vršil 30. maja t. l. Havas dalje doznava, da bo prihodnji sestanek stalnega sveta držav Male antante trajal samo tri dni in da bodo protokolarne svečanosti na tem zasedanju skrajšane na minimum. Svečano se bo izvršila samo izmenjava ratifikacijskih instrumentov pakta o organizaciji držav Male antante.

Letalska nesreča

Praga, 3. maja. g. V bližini Nytre sta danes popoldne trčili dve vojaški letali ter padli na tla. Pilota prvega letala sta se rešila s tem, da sta skočila iz aparata, en praporščak in en podpolkovnik, sta obležala mrtva.

Kopiranje fašizma v Nemčiji

Po vzorcu fašizma so se tudi hitlerjevci nasilno polastili strokovnih organizacij in zahtevajo, da jim je delavstvo zato še hvaležno

Berlin, 3. maja. Po nalogu vlade so bile včeraj razpuščene v vsej Nemčiji vse svobodne strokovne organizacije. Vse njihove lokale so zasedli Hitlerjevci, dosedanje marksistične voditelje strokovnih organizacij pa so zaprli. Ta korak vlade je izzval med delavstvom velikansko vznemirjenje, ker vidijo v tem pofašistenje vseh delavskih organizacij. »Völkischer Beobachter«, glavno glasilo narodnih socialistov, utemeljuje danes ta ukrep vlade s tem, češ da so strokovne organizacije pod dosedanjim koruptivnim vodstvom vedno bolj ogrožale nacionalno varnost. Če tudi je delavstvo sedaj morda presenečeno in nad korakom vlade razburjeno, ji bo gotovo še hvaležno, ko bo spoznalo, da ga je vlada rešila neznosnega marksističnega pritiska. Vlada je s tem porušila enega najmočnejših stebrov marksistične trdnjave. Vlada se prav dobro zaveda, da bo to izzvalo nov val protinemške propagande v inozemstvu, a je prepričana, da bo disciplinirani narodno socialistični pokret prenesel tudi to borbo.

Odmev v Franciji

Pariz, 3. maja. AA. Listi pozorno spremljajo dogodke v Nemčiji in naglašajo važnost Hitlerjeve geste, ko je udaril po delavskih sindikatih. Berlinski dopisnik »Journala« pravi: Socializacijske tendence Hitlerja bi se utegnile tako tolmačiti, kakor bi bilo ljudstvo za njim. Toda te tendence zato tem bolj vznemirjajo industrijske magnate in junkerje. Prvomajski Hitlerjev govor je brez dvoma vznemiril meščanske in finančne kroge. Dopisnik zaključuje: Prodiranje hitlerjevstva v delavske mase ima po drugi strani zabeležiti izgubo terena med meščanstvom.

Strassbourg, 3. maja. AA. Na otvoritveni seji alzaškega deželnega zbora je predsednik Michel Walter ugotovil, da je alzaško prebivalstvo ostalo povsem mirno in da ga dogodki onstran meje ne begajo. Za Alzačane je alzaško vprašanje dokončno rešeno in se bodo zato z vsemi silami uprli poizkusu novega krvavega zapleta.

Fond za podporo nemških beguncev

Pariz, 3. maja. AA. Tu je bil ustanovljen odbor za podpiranje beguncev in izseljencev iz Nemčije. Predsednika sta Einstein in Langevin, profesorja College de France. Odboru pripadajo razni francoski parlamentarci in intelektualci, kakor tudi profesorji in intelektualci, ki so bili pregnani iz Nemčije.

Nesoglasja v angleški vladi

Konzervativci so nezadovoljni s trgovinsko politiko. — Runciman namerava odstopiti. — Na jesen nove volitve?

London, 3. maja. V konzervativnih krogih vlada veliko nezadovoljstvo s trgovinsko politiko vlade in konzervativni tisk zelo ostro kritizira v zadnji dobi sklenjene trgovinske pogodbe. Zlasti očita vladi, da se pod pritiskom liberalcev skrivaj vrača k svobodni trgovini. V dokaz temu navajajo listi zlasti pravkar sklenjeno trgovinsko pogodbo z Nemčijo. To nerazpoloženje do vlade je prišlo do izraza tudi v zbornici, kjer je pri glasovanju o tej pogodbi padla vladna večina od 400 na 190 glasov. Zaradi tega je prišlo tudi v vladi sami do hudih nasprotstev in v poučenih krogih naglašajo, da namerava trgovinski minister Runciman podati ostavko, če bodo konzervativci še nadalje kritizirali njegovo trgovinsko politiko. »Daily Telegraph« piše, da je obstoj nacionalne vlade v veliki nevarnosti, ker kujejo konzervativci vedno nove intrige ter hočejo doseči, da bi sedanjo vlado po končani gospodarski konferenci vrgli in na jesen izvršili nove volitve, pri katerih upajo dobiti tako večino, da bodo mogli sestaviti homogeno konzervativno vlado.

London, 3. maja. AA. V spodnji zbornici je trgovinski minister Runciman izjavil, da je imel nedavno tega sestanek z japonskim poslanikom o japonski konkurenci v Indiji in po drugih krajih angleškega imperija. Pri tej priliki mu je stavil tudi neke protipredloge za tokijsko vlado. Trgovinski minister se nadeja, da bo o tem mogel v kratkem poročati spodnji zbornici obširneje. Medtem pa je japonska vlada imenovala indijsko komisijo, ki naj prouči posamezna tržišča sveta.

Pariz, 3. maja. AA. Macdonald je na »Berengariji« izdal potrebne ukrepe, pa bo mogel že na četrtkovi seji spodnje zbornice obširno poročati o svojih razgovorih v Washingtonu. Velika razprava o tem vprašanju pa se bo po vsej priliki začela šele prihodnji torek.

Zgodnji cvet

Stara Loka, 1. maja.

Komaj 16 pomladi ima Marica P., rojena v Veštru, občina Stara Loka in vendar je našim varnostnim organom že stara znanka. Mladenka je prijetne zunanjosti, pridnih rok, a vendar... krade kot sraka in ni nič varno pred njenimi dolgimi prsti. Zgodnja, morda prezgodnja leta so jo pognala od doma in je služila sprva na Praprotnem in pri Sv. Tomažu v Selški dolini, potem po raznih kmetijah in slednjič v Škofji Loki, od koder je odšla v Ljubljano. Že v tej dobi je Marica večkrat posegla po tujem denarju in je izmaknila svojemu stricu 800 Din, pa tudi drugod si je kar nekako mimogrede prisvojila po par sto dinarjev, iz mladostne nepremišljenosti, kakor pravi.

V Ljubljani je dobila dobro službo pri strojevodji Alojziju Š., pa ji žilica ni dala miru, in pričela je krasti. Spočetka po malem, nato pa čedalje predrzneje in zahotelo so ji je zlatnine. Pretekli teden pa se je vendarle ujela in bo morala pred sodišče.

Nekako dva dni pred tatvino je izmaknila šop ključev, policijskemu nadzorniku Obrezi, ki stanuje poleg strojevodje. Ko je mladenka vedela, da od Obrezovih ni nikogar doma, je z ukradenimi ključi odprla njihovo stanovanje, ter si prisvojila zlat briljantni prstan in zlato uro. Nadzornik Obreza je k sreči tatvino takoj opazil, jo prijavil policijski upravi, obenem pa pričel sam s preiskavo in ne brez uspeha. Tatica je skušala prodati uro pri zlatarjih, a z namero ni uspela, ker nihče ni hotel sklepati z njo kupčije. Za 320 Din je zastavila nazaj tuje uro v mestni zastavljalnici, ki pač ni imela pojma, s kom ima opravka. Na podlagi izkustev so sklepali na policiji, da utegne biti ura zastavljena in tako so prišli Marici nasled; eden izmed uradnikov v zastavljalnici je prinašal ko ure policiji točno opisal. Pod silo dokazov je služkinja tatvino priznala, prstan pa so našli skrit v neki špranji pri kotlu v domači pralnici. Policijski organi so Marico aretirali, medtem pa je tudi soproga strojevodje ugotovila več tatvin. 200 je izginilo že preje, zmanjkalo pa je tudi nekaj perila. Pri preiskavi so prišli tudi na to, da je imela Marica dve poseleki knjižici, eno prazno in drugo z nič kaj pohvalnimi spričevali gospodinj, koder je sedaj služila.

Dekle pri vsem tem zelo laže in priznava samo ono, kar se ji dokaže.

Obsojeni atentatorji na naše železnice

Beograd, 3. maja. Pred državnim sodiščem za zaščito države je bila danes objavljena sodba proti skupini tako zvanih »ustaševc«, ki so z Madžarske pripravljali upor in poskušali organizirati tajne čete. Izvršili so tudi več atentatov na naše železnice. Obsojeni so: Stjepan Koprek in contumatiam na smrt, Mihajlo Sigečanin na 12 let robije in trajno izgubo častnih državljanskih pravic, Ignac Zelnik na 3 leta robije in 5 let izgube častnih državljanskih pravic, ter Josip Ivanović na šest let robije in šest let izgube častnih državljanskih pravic.

Najstarejši francoski župan umrl

Pariz, 3. maja. AA. Včeraj je umrl najstarejši francoski župan Leon le Corneeq, star 100 let. Pokojnik je bil celih 60 let predsednik občine v Plouranu v kantonu Etablesu.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 2307.07—2318.43, Berlin 1332.35—1343.16, Bruselj 801.35 do 805.29, Curih 1108.35—1113.85, London 190.08—191.68, Newyork ček 4863.82 do 4892.08, Pariz 225.88—227., Praga 170.90 do 171.76, Trst 296.29—298.69. (Premija 28.5%). Avstrijski šiling v privatnem kliringu 8.40.

INOZEMSKE BORZE

Curih, 3. maja. Pariz 20.38, Lndon 17.18, New York 441.—, Bruselj 72.30, Milan 26.7750, Madrid 44.20, Amsterdam 208.15, Berlin 120.40, Dunaj 55.50, Praga 15.42, Varšava 58.—, Bukarešta 3.08.

Tako se še niste smejali,
kot se boste pri sijajni opereti

V avdijenci pri caru

4 najboljši
komiki in humoristi vas bodo zabavali, in to:

Szöke Szakall
Hansi Niese
Paul Hörbiger
Fritz Kampers

S svojim bleščečim glasom vas bo zopet očarala

Martha Eggerth

Ta film bo užgal kot svoječasno nepozabni filmi: »Dvoje src v ¾ taktu«, »Ljubavni regiment«, »Pesem, poljub in dekle«.

Jutri premiera
v ELITNEM KINU MATICI

Zaščita vajencev in njih pravice

Vprašanje odškodnine vajencem in vajenkam za delo po dovršenem letu učenja

Ljubljana, 3. maja.

Po novem obrtnem zakonu pripada učencu oz. vajencu po enem dovršenem letu učenja odškodnina za delo, ki jo mora plačati učni mojster (obrtnik). Koliko mora ta odškodnina najmanj znašati, bo predpisal z uredbo minister za trgovino in industrijo sporazumno z ministrom socialne politike in narodnega zdravja po zaslišanju trgovsko obrtnih in delavskih zbornic. Dr. August Reisman pa pravi v svoji brošurici »Delovno pravo«, da je ta določba novega obrtnega zakona v veljavi že sedaj, čeprav še nimamo navedene uredbe. Učenci, ki so dovršili eno leto učenja, imajo torej že sedaj pravico do odškodnine za svoje delo.

Preden je izšel novi obrtni zakon, so sestavile Delavske zbornice skupen predlog uredbe, na podlagi dotičnega paragrafa v obrtnem zakonu, kjer se določa vajencem za delo minimum odškodnine. Predlog se glasi:

§ 1. Delodajalec, ki daje učencu za čas učenja stanovanja in hrano, mu ni dolžan dati v drugem in tretjem letu nobene nagrade. V četrtem letu mu je pa dolžan dati 20% plače, določene v smislu § 5. te uredbe.

§ 2. Delodajalec, ki ne daje učencu za čas učenja stanovanja in hrane, je dolžan dati mu v drugem letu 40%, v tretjem letu 60%, v četrtem letu pa 80% plače, ki je ugotovljena na način, predpisan po § 5. te uredbe.

§ 3. Delodajalec, ki daje učencu hrano brez stanovanja, mora dati učencu minimalno plačo v višini ene tretjine, a delodajalec, ki daje učencu stanovanje brez hrane, mu mora dati odškodnino v višini dveh tretjin iznosa, navedenega v § 2 te uredbe.

§ 4. Ako delodajalec da vajencu obleko in jo je vajenec sprejel, se zniža učencu pravica do odškodnine za vrednost obleke.

§ 5. Plača, ki služi kot osnova za odmerjenje odškodnine v smislu § 1—3 te uredbe, je najnižja povprečna zavarovana dnevnica OUZD. Banska uprava bo objavila vsako leto najnižje povprečne zavarovane dnevnice delavskega zavarovanja.

§ 6 Ta uredba dobi veljavnost z dnem objave v »Službenih Novinah«.

Da se pojasnijo zakonite določbe in predlog Delavskih zbornic, sklicuje Strokovna komisija za Slovenijo v petek 5. t. m. ob 19.30 v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani javen shod z dnevnim redom: Zaščita vajencev in njih pravice po obrtnem zakonu. Poročal bo dr. Celestin Jelenc.

Obrtniki so seveda zavzeli v tem vprašanju svoje stališče, ki se pa bistveno ne razlikuje od stališča Delavskih zbornic. O stališču obrtnikov bomo poročali jutri.

Prvo fotoamatersko predavanje

Ljubljana, 3. maja.

Ciklus fotoamaterskih predavanj je snoči otvoril predsednik Fotokluba Lojze Pengal z obširno in vseskozi izčrpno obravnavo portretne in žanrske fotografije, obenem je pa pokazal nad 50 odličnih diapozitivov po lastnih posnetkih in delih Karla Kocjančiča, Staržika, Korniča, prof. Ivančiča, Gogale, Habiča in Pečenka. Pri vsaki sliki je obdelal vse njene prednosti, a tudi pogreške, navajal vse tehnične trike in pripomočke, zlasti je pa povdarjal, da je vir vsega umetnostnega udejstvovanja — življenje. Dvorana Delavske zbornice je bila navzlic temu, da ni bilo skoraj nič reklame, prav dobro zasedena, saj je prišlo blizu 200 oseb in smo videli med njimi tudi naše največje trgovce s fotografskimi potrebščinami ter seveda tudi naše najboljše fotoamaterje. Čudno, da v dvorani nismo opazili poklicnih fotografov, ki se predvsem pečajo s potretno fotografijo ter svoje znanje hočejo pokazati na posebni razstavi na velesejmu.

Predavatelj je opozoril na vse pregrehe šablonskega fotografiranja, obenem je pa dal tudi mnogo izpodbud, kako je mogoče napraviti dober portret tudi brez ateljeja v sobi in pod milim nebom, kar je dokazal z najboljšimi posnetki. Na platnu smo videli nekaj vzornih portretov odraslih in tudi prav slikovitih, do zadnje podrobnosti estetskih ženskih aktov, predvsem pa prav mnogo izvrstnih otroških portretov in živih prizorov iz življenja naših malih. Zlasti prof. August Ivančič je mojster v otroškem žanru, saj se mu je posrečilo svojega fantka ujeti pri tako srčkanih grehih in domislekih, pri joku, smehu in trmi ter pri popolni zatopljenosti v silno važne otročje opravke, da je bilo občinstvo polno hvale. Med temi stvarmi so pa udeleženci občudovali tudi razne tipe n. pr. ciganke in našega kosca pri klepanju, ki so se g. Korniču posrečili prav imenitno. Staržik se je izkazal zlasti za modernega portretista žene in pri tem omenjamo žanrski portret naše Japonke ge. Skuškove. Predavatelj Pengal sam odkriva predvsem dušo svojih otrok ter deluje z izredno plastiko ter razvrstitvijo luči in teme, Karlo Kocjančič se pa posveča močni karakteristiki, široko dekorativnim defektom in mehkim, v medli luči se razblinjajočim linijam ženskega telesa. Predavanje pa ni bila navadna revija fotografskih posnetkov, saj je bila mnogo važnejša njih analiza, ki je odkrila mnogo novega in koristnega tudi za najboljšega fotografa.

Kakor smo torej že na tem predavanju videli, so prireditve Fotokluba prav resnega značaja in stoje na višku moderne fotografije, zato pa spet opozarjamo na **predavanje Karla Kocjančiča, ki bo jutri zvečer govoril v Delavski zbornici o pokrajinskih in sorodnih motivih** v amaterski fotografiji ter pokazal nad 80 diapozitivov po posnetkih naših najboljših amaterjev. Predavatelj smatra fotografijo za znanost in še bolj za umetnost, zato bo pa njegovo predavanje gotovo prvovrstno in zanimivo tudi za občinstvo, ki samo ne fotografira, temveč se zanima za umetniška vprašanja ali pa za značilne lepote naše domovine.

Cene na živinskem sejmu

Ljubljana, 3. maja.

Marsikdo bi mislil, da je zdaj na živinskem sejmu zelo živahno, ker se je podražilo meso. Vendar danes ni bilo opažati ničesar posebnega na njem, le nenavadno mnogo je bilo plemenskih pujskov in nekolikov manj volov kot navadno. Pri volih je vladalo mrtvilo, niti mešetarji se ni so mnogo sukali okrog njih.

Plemenski pujski so precej dragi v primeri z množino. Kmetje so jih precej kupovali, vendar najbrž niso pokupili vseh. Po nekaj tednov stari so bili po 300 Din par in dražje, v splošnem so pa prodajali srednje velike po 400 Din par. To je vsekakor precej visoka cena, kajti preden zrediš prašiča, je treba mnogo dela, da pozneje ni poplačan trud in ne visoka cena plemenskega pujska.

Človek bi mislil, da so zdaj voli po 6 Din kg na živo vago, vendar ni tako hudo. Do 10. se skoraj nihče ni zanimal za vole. Na povprek so kmetje nastavljali cene po 2000 Din za vole, ki so tehtali približno po 400 kg. Za kg žive vage so nastavljali cene največ po 3.50 do 4.50 Din.

Krav je bilo približno toliko kot vedno, dovolj na izbiro ,a malo jih je bilo s teleti. Krave se niso mnogo podražile, saj so jih prodajali po 2000 Din, ki so imele teleta že letos. Jalovice so seveda cenejše, povprečno po 1500 Din. Posebnega sejmarskega življenja ni bilo tudi tu. Kmetje zdaj ne kupujejo posebno živine, ker imajo skoraj povsod prirastek sami ter vsak skrbi, da bi sam kaj prodal.

Na prostoru, ki je določen za konje, je bilo nekoliko živahnejše, konj je bilo nekaj nad 100. Kupcev tudi ni bilo mnogo, a nekateri kmetje in mešetarji so vsaj barantali. Največ konj je bilo po 2000 do 3000 Din in za te so se tudi kupci najbolj zanimali. Nekaj je bilo tudi tako mršavih kljuset, »da ni bilo varno kaditi poteg«, kot je dejal kmet.

V splošnem je bila slaba kupčija, le plemenskih pujskov so precej prodali. Cene menda ne bodo več poskočile, prej bodo najbrž padle, kot bi si človek razlagal po življenju na sejmu. In upajmo, da bo to tudi nekoliko vplivalo na cene mesa.

Pomožna akcija v škofjeloškem okraju

Škofja Loka, 2. maja.

Prizadevanju in raznim intervencijam sreskega pododbora JRKD se ima zahvaliti škofjeloški okraj, da mu je banska uprava pospešeno hitro nakazala iz kreditov pomožne akcije 9 »uputnic« za prevoz koruze s 75% popustom od normalne vozarine, Din 3500 za prehrano siromakov in Din 35.000 za podpiranje brezposelnih z občekoristnimi javnimi deli. Te dni je prispel denar v Škofjo Loko, odkoder je bil porazdeljen sorazmerno na vseh 11 občin, ki so medtem te zneske gotovo že prejele. Uputnice so se razdelile tako, da so dobile občine Železniki, Sorica, Selca, Zminec, Trata in Oselica po en vagon, občini Selca in Stara Loka pa po 2 vagona.

Denar za siromake se je razdelil naslednje: Javorje Din 200, Oselica Din 450, Poljane Din 250, Selca Din 600, Sora Din 150, Sorica Din 350, Škofja Loka Din 350, Stara Loka Din 350, Trata Din 400 in Zminec Din 400. Občina Železniki pa to pot ni prejela ničesar, ker se ji je kot pasivni nakazala svoječasno izredna podpora Din 6000. Kredit Din 35.000 za podpiranje brezposelnih pa se je porazdelil takole: Javorje Din 1500, Oselica Din 2750, Poljane Din 1750, Selca Din 3750, Sora Din 1500, Sorica Din 2750, Škofja Loka Din 3750, Stara Loka Din 3750, Trata Din 3750, Zminec Din 2250 in Železniki Din 7500. Po načrtu, ki smo ga nedavno že objavili, se bodo v vsem okraju popravljala ponajveč razna pota, jarki, nekaj denarja pa bo šlo tudi za regulacijo manjših voda. Škofjeloška in starološka občina sta z delom iz tega poglavja že pričeli. Pomožna akcija se torej čuti v najširših plasteh našega naroda.

O gasilstvu in gasilcih

Ljubljana, 3. maja.

Zadnji diskusijski večer v mestni posvetovalnici spada med najzanimivejše, kar smo jih imeli. Večer je bil izredno dobro obiskan, z zanimanjem so sledili poslušalci tudi za najširšo javnost važnim referatom. Dr. Arnošt Brilej je obširno govoril o tujskem prometu v Ljubljani in omenil, da občina ne žrtvuje za pospeševanje prometa niti celega odstotka one visoke vsote, ki jo donaša tujski promet Ljubljani.

Mestni fizik dr. Mavricij Rus je govoril o trgu in aprovizaciji našega mesta. Šef gospodarskega urada viš. magistratni svetnik g. Fran Jančigaj je pa z vso temeljitostjo razpravljal o gasilstvu ter o njegovem razvoju v tujem svetu in doma od najstarejše dobe. Predavatelj je opisal vse velike požare v Ljubljani, pa tudi vso obrambo meščanstva proti njim. Že leta 1679 je imela Ljubljana popolnoma odgovarjajoč požarni red, ko so bili razni obrtniški cehi prisiljeni pri gašenju. Mesto je imelo tudi svoj gasilni depot, kjer je bila brizgalna in štiri velike z vodo napolnjene kadi. Gasilski redi so se naglo menjavali in izpopolnjevali. Požarni red iz leta 1847 je določal, da se moštvo za gašenje rekrutira iz obrtnikov. Kakor za Ljubljano, je predavatelj podal tudi zgodovino gasilstva drugih velikih mest. Leta gasilsko stražo pod vodstvom Franca Doberleta, leta 1870 je pa mestni magistrat izdal poseben gasilski red, ki je še vedno v veljavi.

Obširno je predavatelj govoril o požarni policiji sploh, ki je gasilstvo le njen del. Tudi novi občinski zakon nalaga uvedbo požarne policije občinam. Kakor zgodovino požarne policije in njene najmodernejše naredbe, je omenjal predavatelj tudi razvoj vse tehnike gašenja do najmodernejših obramb proti strupenim plinom, posebno poglavje je pa posvetil prostovoljnem pa tudi poklicnemu gasilstvu.

Naše poklicno gasilstvo je tehnično precej opremljeno, ima 30 m dolg reševalni prt, aparat za gašenje mineralnih olj, dva ročnika z manumetrom na pritisk, maske proti dimu in strupenim plinom, električne svetilke, seveda tudi vso najmodernejšo gasilsko opremo in 30 m visoko mehanično lestev magirus. Poleg gasilstva je občina organizirala tudi reševalno postajo, ki ima že tri avtomobile.

Referent je poročal še o tehnični izvežbanosti in šoli poklicnega gasilstva, njegovem delu itd. in zaključil, da je danes poklicno gasilstvo na višku zahtev ter deli težko službo s prostovoljnimi gasilci v mestu in za Bežigradom.

Oba sta padla

Ljubljana, 3. maja.

Velika zelinata glava se je zakotalila na sredo ceste, iz razbite steklenice se je pocedilo mleko, lepa debela čebula pa se je komaj rešila tramvajskih koles. »Permejduš, zdej pa imaš!«, je divje vzkliknil on in položil svoje zveriženo kolo na hodnik ob Ljubljanici.

Zgodilo se je takole. On je privozil po tromostovju, ona pa tudi na kolesu s Cankarjevega nabrežja, od rotovža pa je pripeljal tramvaj. On se je prestrašil in je naglo okrenil svoje kolo, ona pa se je v tem že zaletela v njegovo zadnje kolo in nesreča je bila tu. Bilo je okoli 9. zjutraj, ko je okoli tromostovja vse živo. Pridne gospodinje in kuharice hite na trg in promet je tolikšen, da ni prav nič čudnega, če se pripeti nesreča. Ona, brhko dekle, je imela srečo, da se ji je pri karambolu razbila samo steklenica z mlekom, kolo pa je ostalo nepoškodovano. Njemu se je pa zadnje kolo popolnoma zvilo. Ona ni pokazala prav nobenega čuta kavalirstva. Ona je molče sedla na kolo in odbrzela proti trgu, on je pa sredi gruče radovednežev naravnaval kolo, dokler ga ni toliko popravil, da se je lahko peljal. Medtem, ko je on popravljal kolo, je nekdo pobral zelinato glavo in odhitel bogvekam. Takoj so se našli med radovedneži tolažniki, ki so obujali spomine na razne kolesarske nesreče in je prijetna mamica, ki je ravno prihitela iz frančiškanske cerkve, njemu celo dopovedovala, da naj hvali boga, da je odnesel zdravo kožo. Divji pogled je ošinil dobro mamico, »baba je hudič«, je zamrmral skozi zobe, naglo sedel na popravljeno kolo in se rešil odkritosrčnih tolažnikov. »Nehvaležnost je plačilo sveta,« je zagodrnjala mamica in hitela obračati svoj molek med prsti.

Iz Kranja

— **Nedeljski sport.** V nedeljo so domači fantje imeli v gostih obe garnituri SK Jadrana iz Ljubljane. V predtekmi je domača rezerva odpravila rezervo gostov z 2:0, prav tako so tudi glavno tekmo odločili domači v svoj prid s pičlo zmago 5:4 (3:4). Potek glavne tekme je bil zelo zanimiv in napet prav do konca. Gostje so otvorili igro in diktirali prav peklenski tempo. Že prvemu njihovemu napadu je sledil tudi prvi gol, kmalu za tem pade tretji gol s prostega strela in še preden se domača obramba dobro zave in znajde, vedi že četrti nekako v 30. minuti prvega polčasa. S tem pa so gostje sklenili svoje silovite napade in zdelo se je, da so izčrpali vse svoje sile. Do konca igre tudi res niso prišli več do besede in prepustili so vodstvo popolnoma domačim, ki so v začetku drugega polčasa izravnali in proti koncu iz lepe kombinacije zabili zmagonosni gol. Pri gostih so se odlikovali vratar, srednji krilec (posebno v odbijanju napada ,samo preoster je bil) ter cel trio, dokler ni, kot rečeno, podlegel tempu. V splošnem je Jadran dobro vigrano, borbeno moštvo, ki igra smotren nogomet, in upamo, da ga bomo še večkrat videli v Kranju. V domači enajstorici sta se oba igrača iz rezerve kar dobro obnašala, posebno desni krilec se je kmalu znašel in se semtertja celo prav tehtno uveljavil; bolj šibka, tudi fizično, je desna zveza, nekoliko manjka še dobrega starta, treba je več odločnosti in na gol naj ne pozabi. Vratarju očividno ne prija v prvi garnituri. Na njegov rovaš odpadeta vsaj dva gola, če ne trije. Ali bi se mu morda ne ustreglo in se ga rešilo tega zanj prenapornega mesta? Morda bi tudi zopet enkrat odmerili enajstmetrsko razdaljo, da ne bi igrači prenašali žoge kot mačka mlade. — Nedeljska tekma je bila zadnja pred prvenstvenimi, za katere je med publiko že sedaj mnogo zanimanja, med kibici in navijači pa se pojavlja nervoznost že kar v epidemični obliki. Mnogo se tudi govori o raznih stavah. Prvi nasprotniki so tovariši z Jesenic — SK Bratstvo. Upajmo, da ne bodo obenem tudi zadnji, če se sme verjeti navijačem in kibicem, ki pravijo, da novomeški Elan, ki igra nato z zmagovalcem, nikakor ne sme mimo Kranja na Jesenice. Bomo videli, če bo res.

— **Razvitje naraščajskega prapora.** V nedeljo 7. t. m. priredi Sokolsko društvo v Kranju razvitje naraščajskega prapora. Spored: ob 11. v telovadnici v Narodnem domu akademija sodelujejo: dijaški pevski zbor realne gimnazije, mladinski zbor Glasbene šole, deklamatorji deške in dekliške narodne ter tekstilne šole, društveni moški zbor in orkester); ob 15. pred mestno hišo razvitje prapora (kumujejo bratje ustanovitelji društva); ob 16. na velikem letnem telovadišču nastop dijaštva realne gimnazije in vseh društvenih odsekov. Godba 40. pešpolka Triglavskega.

Iz Trebnjega

— **Komunalne zadeve občine Trebnje.** Danes je predložil zastopnik našega sreza v banovinskem svetu g. Josip Zupančič g. banu spomenico, v kateri prosi podpore od strani banovine za izvršitev del, ki so važnega pomena za bodoči kulturni, gospodarski in tujsko - prometni razvoj Dolenjske. Vprašanju elektrifikacije, vodovoda in prometnih razmer je posvečati vso pažnjo in v danem trenutku ob ugodnejših razmerah že ugotovljene načrte izvršiti. Želimo in pričakujemo od strani banovine in še posebej g. bana polnega razumevanja za dosedaj toliko zanemarjeno Dolenjsko.

— **Ustanovitev tujsko - prometnega društva.** V soboto ob sedmih bo sestanek vseh interesentov v občinski pisarni v svrho razgovora o ustanovitvi tujsko-prometnega društva v Trebnjem. Sestanku bosta prisostvovala kot delegata tudi predstavnika dolenjskega društva »Krka«, in sicer poslevodeči predsednik dr. Milan Perko in tajnik g. Anton Podbevšek. K sestanku vabljeni vsi — čim več nas bo, tem uspešnejše bo naše delo.

— **K Urbančiču na Čatež pod Zaplaz** bo vodila v nedeljo pot novomeško železničarsko društvo »Sloga«. Priznani dolenjski pevski krožek Slogašev in njih neumorni »šramel«, ki priredi svoj izlet na Čatež, nam je porok, da bo izlet posebnost zase in da bodo izletniki zadovoljni.

Iz Celja

—c **Narodni poslanec Ivan Prekoršek** priredi v nedeljo 7. t. m. po prvi maši shod v gostilniških prostorih g. Stožirja (Poharca) v Šmartnem v Rožni dolini.

—c **Dve poroki.** V torek 2. t. m. dopoldne sta se poročila v Petrovčah pri Celju zdravnik g. dr. Vilko Havranek iz Zagreba in gdč. Vera Stermecka, hčerka veletrgovca g. R. Stermeckega. V soboto 29. aprila se je poročil g. Franjo Pečnik, poslovodja tvrdke Hladin v Celju z gdč. Elo Razborškovo, hčerko posestnika in gostilničarja iz Arje vasi pri Petrovčah. Novoporočencem želimo obilo sreče!

—c **Delovni trg.** Pri ekspozituri javne borze dela v Celju je bilo 30. aprila v evidenci 1075 brezposelnih (985 moških in 90 žensk) napram 1061 (966 moškim in 95 ženskam) dne 20. aprila. Delo dobijo: 1 natakar za Dalmacijo, 1 mizar, 1 hlapec za vole, 2 kuharici, 2 kmečki dekli, 1 strižkinja in 1 likarica.

—c **Tujski promet v Celju.** V aprilu je obiskalo Celje 766 trgovcev (napram 716 v marcu) in sicer 565 Jugoslovenov in 201 inozemec. Avstrijcev je bilo 134, Čehoslovakov 22, Italijanov 16, Nemcev 14, Madžarov 9, Rusi 4, Poljaka 2. Po poklicu je bilo 281 trgovcev ali trgovskih potnikov, 134 uradnikov, 116 obrtnikov, 32 inženerjev, 22 dijakov, 20 učiteljev, 18 odvetnikov, 13 industrijcev, 12 zdravnikov, 5 novinarjev in 2 profesorja, 111 oseb pa je bilo brez poklica.

—c **Umrli v aprilu.** V prejšnjem mesecu je umrlo v Celju 20 oseb (2 v mestu in 20 v javni bolnici), v okoliški občini pa 9 oseb (7 moških in 2 ženski).

—c **V celjski bolnici** je umrla 29. aprila 80letna občinska reva Jera Marševa s Ponikvice pri Ponikvi.

—c **Sokolske izbirne tekme.** Danes ob 18. bo v mestni sokolski telovadnici izbirna tekma moškega naraščaja Sokolskega društva v Celju, v nedeljo 7. t. m. pa bodo v telovadnici v Gaberju izbirne tekme članov. Na podlagi izidov teh tekem bodo sestavljene tekmovalne vrste za župne tekme, ki bodo v nedeljo 21. t. m. dopoldne na Glaziji v Celju.

Beležnica

KOLEDAR

Danes: Sreda, 3. maja katoličani: Mladen, Najdenje sv. križa, pravoslavni 20. aprila.

DANAŠNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Kiki.
Kino Ideal: Tajinstvena vrata.
Kino Dvor: Jekleni oklep.
Kino Šiška: Pod lažno zastavo! ob 18.30 in 20.30.

Proslava poljskega narodnega praznika ob 20. v verandini dvorani hotela Union.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Kuralt, Gosposvetska cesta 10 in Sušnik, Marijin trg 5.

Izpod sita in rešeta

Zastran društev se ne moremo pritoževati, da bi jih imeli premalo. Navzlic izdatni redukciji jih je še vedno obilo in je vsako na svojem mestu. Delovanje vseh in vsakega je seveda presenetljivo uspešno in smo z napredkom po pravici vedno bolj zadovoljni. Le nekaj je na naših vrlih društvih, kar ni v redu. Poleg zavednih članov imajo tudi požrtvovalne odbornike, da visoko spoštovanih predsednikov niti ne omenjamo, ki vsi brez izjeme delujejo in delajo za skupni blagor iz golega idealizma, brez vsakršnih plač in bilančnih nagrad. Naši južni bratje so v tem pogledu pametnejši od nas. Tam imajo društveni funkcijonarji vsaj skupno črno kavo in cigarete, če že ne dobivajo za svoj trud plačila iz društvene blagajne.

Če bi se odbori naših društev ravnali po tem, bi se ne moglo dogajati to, kar se je, da morata namreč predsednik in tajnik v posebni okrožnici prositi visoko spoštovane gospode odbornike, naj se izvolijo vseh sej sigurno in stalno udeleževati. Ako pa bi bili resnično zadržani, naj izvolijo pravočasno sporočiti, da niso namenoma izostali. Dajte takim požrtvovalnim odbornikom mal priboljšek iz društvene blagajne, pa se vam ne bo treba več bati, da bi namenoma izostajali od sej. Kakor se koscu streže, tako se travca reže.

Narodno gledališče

DRAMA

Začetek ob 20.

Sreda, 3. maja: Izpreobrnitev Ferdiša Pištore. Red Sreda.
Četrtek, 4. maja: Krog s kredo Red B.
Petek, 5. maja: Zaprto.

*

Izvrstna Langerjeva komedija. Izpreobrnitev Ferdiša Pištore se ponovi drevi ob 20. uri z g. Cesarjem in g. Kraljem v glavnih vlogah za red Sreda. Režija je prof. Šestova.

Krog s kredo. Prekrasna Klabundova drama, ki je bila v Ljubljani izredno simpatično sprejeta, se ponovi v režiji g. Debevca v četrtek dne 4. t. m. za red B.

Frankova drama Karel in Ana, ki se v prihodnjih dneh prvič uprizori v Ljubljani, je že izšla v tisku, na kar še prav posebno opozarjamo.

OPERA.

Začetek ob 20.

Sreda, 3. maja: Turandot. Gostujeta ga. Vilfan-Kunčeva in Marij Šimenc. Izv.
Četrtek, 4. maja: Zaprto.
Petek, 5. maja: Koštana. Red A.
Sobota, 6. maja: Pri treh mladenkah. Globoko znižane cene, od 30 Din navzdol. Izven.

*

Turandot. Dva najodličnejša zagrebška solista ga. Zinka Vilfan-Kunčeva in g. Marij Šimenc gostujeta drevi ob 20. uri v poslednji Puccinijevi operi Turandot. Gospa Vilfanova je že gostovala v vlogi kitajske princese Turandot na našem odru, g. Šimenc pa poje tokrat prvič vlogo Kalafa. Oba umetnika sta izvrstna v svojih vlogah. Poleg njih nastopijo še: ga. Ribičeva, g. Banovec, g. Janko, g. Zupan, dalje gg. Golovin, Josip Rus in Magolič. — Dirigira kapelnik Neffat, režija je prof. Šestova. Predstava je izven.

Operetna predstava po globoko znižanih cenah. V soboto dne 6. t. m. se poje v operi Schubertova opereta »Pri treh mladenkah«. Za to predstavo veljajo cene od 30 Din navzdol.

Vlom

Lipica, 2. maja.

Pri posestniku Petru Jenku iz Lipice v staroški občini so imeli pred kratkim zelo nezaželjen obisk. Posetil jih je predrzen rokomavh, ki je vsevprek zagospodaril po sobah v času, ko so bili domači zaposleni na njivi s sajenjem krompirja. Prvi je opazil, da ni nekaj v redu, domači desetletni sin Kocjan, ki je našel ob prihodu iz šole domov vežna vrata vlomljena, bržkone s cepinom vdrta. Medtem je prispela s polja tudi dekla Marija Filipičeva, ki jo je pogled po sobah kmalu prepričal, da se je vlomilcu zelo mudilo in da je stikal za denarjem. Predali so bili odprti, perilo raztreseno in obleka razmetana vse vprek. V sobi je vladal največji nered. Žalibog je pajdašu uspelo, da je odnesel precej vrednosti. Dekla je prišla ob 300 težko prisluženih dinarjev, starejši domači hčeri Pavli sta izginila dva zlata prstana, gospodar Peter je ob zlato verižico in srebrno uro, njegova žena Marija pa ob več kovačev. Dosedanja preiskava ni rodila uspehov.

Iz Maribora

— **Občni zbor starešinskega društva Triglav** se bo vršil dne 7. maja ob pol 10. uri dopoldne v dvorani hotela »Orel« v Mariboru z dnevnim redom: Poročila funkcijonarjev, sklepanje o izpremembi pravil, volitev novega odbora in slučajnosti. Ker gre za zelo važno odločitev, so vsi starešine vabljeni. Prosimo za udeležbo. — **Odbor.** 276-n

Dnevne vesti

— **Odlikovanje.** Z redom Jugoslovenske krone V. stopnje so odlikovani dirigent ljubljanske opere in predsednik Podsaveza muzičarjev Anton Neffat, tajnik Podsaveza muzičarjev Miha Likar, član opernega orkestra in blagajnika Podsaveza muzičarjev Ivan Hafner ter član opernega orkestra in delegat savezne uprave v ljubljanskem Podsavezu muzičarjev Ivan Bajde.

— **Razpisane službe.** Uprava državne bolnice v Ljubljani razpisuje mesto zdravnika asistenta v VII. položajni skupini, mesto sekundarnega zdravnika v VIII. pol. skupini odnosno zdravniškega pripravnika in mesto kontraktualnega zdravnika specijalista za urologijo kot vršilca dolžnosti šefa urološkega odseka. Prošnje je treba vložiti do 15. t. m. — Uprava drž. bolnice za duševne bolezni Ljubljana. Studenec razpisuje službo sekundarnega zdravnika VIII položajne skupine. Prošnje je treba vložiti do 13. t. m. Pri sreskem sodišču v Ljubljani se odda mesto vodje zemljiške knjige. Prošnje je treba vložiti do 15. t. m.

— **Apel na zagrebške študente.** Zagrebški listi priobčujejo apel vseučiliškega senata na študente zagrebške univerze v zvezi z nedavnimi nemiri na univerzi. Univerzitetni senat apelira na študente, naj se resno lote študiranja in prilagode svoje vedenje pravilno pojmovanemu duhu akademske svobode in dostojnosti. Kdor zasleduje pod okriljem te svobode druge cilje ali sega po sredstvih in metodah, ki leže izven znanstvenega duha, uničuje avtonomijo univerze in spravlja v nevarnost nedotakljivost univerzitetnih tal. Univerzitetni senat poziva študente, naj se posvete mirnemu delu in ne povzročajo več izgredov, univerzitetnim oblastvom pa naroča, naj z vsemi sredstvi vzdržujejo na univerzi red in mir.

— **Izprememba rodbinskega imena.** Banska uprava dravske banovine je dovolila Frideriku Pošetu iz Borovnice izpremembo rodbinskega imena Pošet v Kerne.

— **Jugoslovenska književnika v Pragi.** Jugoslovenska književnika Nušić in Janković sta včeraj obiskala praško narodno gledališče, nato ju je pa sprejel prosvetni minister dr. Derer. Jugoslovenski poslanik dr. Grisogono je književnikoma na čast priredil čajanko na poslaništvu. Čajanki sta prisostvovala praški primator dr. Baxa, novi češkoslovaški poslanik v Beogradu Velner in mnogo drugih uglednih osebnosti iz umetniških in znanstvenih krogov.

— **Dražba ribolova.** 11. maja bo v občinskem uradu Brod - Moravice dražba ribolova in rakolova na področju te upravne občine. Interesenti dobe pri tem občinskem uradu vse potrebne informacije. Zakupna doba traja 10 let.

— **Iz »Službenega lista«.** »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine št. 36 z dne 3. t. m. objavlja zakon o paktu o organizaciji Male antante, uredbo o izpremembi uredbe o posredovalnem postopku, pravilnik o izvajanju tesarskih, kamnoseških in vodnjakarskih del v izvestnih krajih, objavo o razpustu dosedanjega načelništva PZ in imenovanju začasnega upravitelja, objavo o državah, neokuženih s krompirjevim rakom, krompirjevo zlatico in krompirjevim moljem, seznam strojev in strojnih delov, ki se izdelujejo v državi, in objave banske uprave o pobiranju občinskih trošarin v letu 1933.

— **Nova javna lekarna v Rogatcu.** Na pobudo mag. pharm. Ernesta Pengoua iz Celja se otvarja predhodno postopanje zaradi ugotovitve pogojev za otvoritev nove javne lekarne v Rogatcu. Morebitne pripombe je treba vložiti v 15 dneh pri banski upravi.

— **Kinematografska reklama.** Ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje je obvestilo banske uprave, da je oglašanje zdravil po kinematografih v smislu pravilnika o oglaševanju zdravil nedopustno. Upravne oblasti imajo nalog, da tako oglašanje najstrožje prepovedo.

— **Statistika brezposelnosti.** Število moških brezposelnih v Ljubljani je v aprilu proti pričakovanju zopet naraslo. Dočim je imela Borza dela 1. aprila v evidenci 2980 moških, jih ima zdaj 3165. V aprilu se jih je nanovo prijavilo 282. Borza je posredovala v 139 primerih, odpotovalo je pa 58 oseb. Število brezposelnih žensk je nekoliko nazadovalo. 1. aprila jih je bilo 1414, zdaj jih je 1025. V minulem mesecu je bilo nanovo prijavljenih 76, borza je posredovala v 34 primerih, odpotovalo jih je pa 431. Naraščanje števila brezposelnih moških gre v prvi vrsti na račun dejstva, da so Strojne tovarne in livarne pretekli mesec odpustile okrog 200 delavcev in uslužbencev. Tudi obratovanje v Goričanah je bilo pretekli teden nekoliko skrčeno in je zato ostalo brez posla okrog 30 delavcev. Baje bo 8. maja papirnica zopet obratovala v polnem obsegu.

— **Francoske štipendije za slovenske študente.** Kakor druga leta, je dala francoska vlada našim diplomiranim študentom tudi za šolsko leto 1933-34 na razpolago nekaj štipendij, ki jih lahko dobe samo jugoslovenski državljani. Ker so štipendije določene za izpopolnitev naših študij ali za specijaliziranje v poedinih strokah, se lahko potegujejo za nje samo diplomirani študenti naših univerz ali drugih visokih šol. Na francoskega poslanika naslovljene prošnje morajo poslati študentje preko rektorata najpozneje do 13. t. m.

— **XI. redna glavna skupščina JZSS.** V nedeljo 28. t. m. bo v beli dvorani hotela Union v Ljubljani XI redna glavna skupščina JZSS. Skupščina se prične ob 8.30. Glede polovične vožnje bodo klubi še posebej obveščeni. Na dnevnem redu je med drugim tudi predlog glede smuških tekem mednarodne smuške federacije leta 1935 v Jugoslaviji.

— **Kmetijski tečaj v Dupljah pri Tržiču.** Sresko načelstvo kranjsko priredi v nedeljo 14. t. m. v Dupljah pri Tržiču celodneven živinorejski in sadjarski tečaj. Razen kratkih predavanj o govedoreji, prašičereji in sadjarstvu se bodo vršile tudi obširne praktične demonstracije v hlevih, svinjakih in v sadovnjakih. Tečaj prične ob 8. uri dopoldne in traja z opoldanskim odmorom do 5. ure popoldne. Kmetovalcem priporočamo, da se udeleže tečaja v čim večjem številu. Predavanja ob 8. uri dopoldne so važna tudi za gospodinje in dekleta.

— **Fotoamaterji,** ki se udeleže velikega izleta v Belo Krajino 7. maja naj ne pozabijo prečitati danes črnomeljskih novic, kjer bodo zvedeli marsikaj zanimivega o novih izletnih skupinah in gozdnih vlakih, katere je dal brezplačno na razpolago ravnatelj »Jugolesa« prijazni g. Lokar. Pravkar smo doznali še posebno zanimivost, s katero se g. Gregorič zopet lahko postavi. V zadnjem vagonu posebnega vlaka bo namreč uredil potujočo fotošolo, da se bodo izletniki, katerim daje za ta dan brezplačno na razpolago aparate, lahko nančili do Bele Krajine fotografirati. Ta izlet bo gotovo triumf fotoamaterstva in dogodek, kakršnega Belokranjci še niso doživeli. Hitite s prijavo v drogeriji Gregorič, Prešernova ulica 5, da ne zamudite te najlepše priložnosti izleta čez bajne Gorjance v deželo belokranjskega terana. 277-n

— **Krajevni odbor JS za sodni okraj Višnja gora.** V krasni in romantični Višnji gori, ki s svojo prirodno lepoto navduši celo pomorščaka, ki je v najtesnejši zvezi z morjem, si je tudi Jadranska straža našla zvestih čuvarjev Jadrana. V ponedeljek 1. maja se je po inicijativi neumornega nadučitelja g. Okorna Vinka ustanovil krajevni odbor JS za ves sodni okraj Višnja gora, ki šteje že danes nad 50 članov. Člani so se zbrali v gostilni Zupančič, kjer so imeli v polnem navdušenju za naše morje in Jadransko stražo ustanovni občni zbor, kateremu je kot delegat ljubljanskega oblastnega odbora JS prisostvoval g. H. Marjanovič, tajnik, ki je v lepih besedah obrazložil navzočim pomen in cilje JS in potrebo, da se ta naša organizacija razširi po vsej državi. Po prečitanju pravil in drugih po pravilih določenih formalnostih je bil izvoljen sledeči odbor: predsedn. g. Okorn Vinko, nadučitelj, podpredsednik g. dr. Fedran Gregor, zdravnik, tajnica ga. dr. Pehanijeva Nada, soproga notarja; blagajnica ga. dr. Lubetzova Viktorija, soproga živinozdravnika; odborniki: gg. dr. Močnik Janez, sodni svetnik, Dolenc Franc, trgovec, Turk Franc, odvet .uradnik. V nadzornem odboru pa: gg. Benedičič Janez, nadučitelj v pok., Zupančič Mirko, poštar, Sinčič Rafael ,lastnik avtopodjetja. Ustanovitev krajevnega odbora JS je prav toplo pozdraviti in naj sodnemu okraju Višnja gora sledijo tudi drugi kraji, ki naj vstopijo v to za državo in posameznika važno organizacijo.

— **Borza dela** išče opekarja, sodarja in zlatarja-graverja. Interesenti naj se javijo uradu.

— **Nov grob.** Davi je umrla v Ljubljani vdova po poštnem uradniku gospa Terezija Butorac. Pogreb blage pokojnice bo jutri ob 17.15 z Bleiweisove ceste 15. Bodi ji lahka zemljica, težko prizadetim svojcem naše iskreno sožalje!

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo spremenljivo. Včeraj je bilo jasno samo v Mariboru, drugod pa bolj ali manj oblačno. Najvišja temperatura je znašala v Skoplju 30, v Sarajevu 27, v Beogradu 26, v Zagrebu 25, v Mariboru 23.4, v Splitu 21, v Ljubljani 20 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 758.8, temperatura je znašala 11.2.

— **S škarjami v prsa.** V ponedeljek je bil povabljen na orožniško postajo v Begunjah pri Cerknici slikarski pomočnik Viktor Ivnik, da bi ga zaslišali kot pričo. V razburjenosti je pa Ivnik nenadoma pograbil na mizi škarje in si jih zasadil v prsa. Mladeniča so prepeljali v ljubljansko bolnico. Poškodba ni nevarna.

— **S kolesa je padla.** Marija Kukovičeva, 25letna služkinja iz Kamnika, se je v nedeljo peljala na kolesu, padla je pa tako nesrečno, da si je zlomila eno rebro in zadobila tudi notranje poškodbe. Prepeljali so jo v bolnico.

— **Težka nesreča.** Pretekli teden se je v Vrbnem pri Sv. Jurju pripetila nenavadna nesreča. Ko je šel tamošnji orožnik mimo posestva Martina Gajška, ga je napadel pes. Orožnik je hotel psa pregnati s puško, nesreča je pa hotela, da se je puška nenadoma sprožila in je krogla zadela 22letno služkinjo Angelo Bertinčevo, ki je bila takoj mrtva.

— **Razbojnik Alojz Horvat ubit.** Že večkrat smo poročali o zloglasnem razbojniku Alojzu Horvatu, ki je bil nedavno aretiran, te dni je pa hotel orožnikoma v Bijelini pobegniti, pa je bil na begu ustreljen.

— **Ljubica odvetnika Ribolija aretirana.** V Zagrebu so aretirali te dni ljubico znanega sleparskega odvetnika dr. Josipa Ribolija Miciko Novosel, ki se je izdajala za Marijo Šestak. Aretirana je bila po povratku iz Rima, kamor je pobegnil dr. Riboli.

— **Ljubavna tragedija.** Pretresljiva tragedija ljubezni in ljubosumnosti se je odigrala včeraj zjutraj v Zagrebu, kjer je policijski stražnik Ivan Klobučar z revolverjem ustrelil svojo prijateljico Slavico Rejič, potem je pa pognal še sebi kroglo v glavo. Fant je bil strastno zaljubljen v Slavico, ki ga pa ni marala. Oba sta bila takoj mrtva.

Telesno zaprtje, slaba prebava, abnormalno razkrajanje in gniloba v črevesu pomnožena vsebina kisline v želodčnem soku, nečistosti kože na obrazu, na hrbtu in prsih, čermasti turi, marsikateri katari, motne sluznice preidejo z uporabo naravne **»Franz Josefove« grenčice.** Številni zdravniki in profesorji uporabljajo **»Franz Josefovo« grenčico** že desetletja pri odraslih in otrocih, obeh spolov z največjim uspehom. **»Franz Josefova« grenčica** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Iz Ljubljane

—lj **Naše Slavice ni več.** Našo Slavico je vzel majnik. Tudi v šumne prostore naše redakcije je prišla smrt in je odnesla s seboj baš najmlajše in najnežnejše življenje, ki se je sinoči malo pred polnočjo preselilo v večni majnik. Uradnica naše telefonske centrale gdč. Slavica Prahova je že leta bolehala in že 9. mesec nismo slišali njenega vedno veselega čeblanja med ropotanjem pisalnih strojev in telefonov. Vedeli smo, da je v tem silno nežnem lepem telesu črv, ki gloje v njem kakor v stebelcu pomladne cvetke. Slavičin oče, poštni nadkontrolor g. Praha in konzorcij »Jutra« sta storila vse, da bi rešila bolno rožico. Pol leta je bila v sanatoriju za bolne na pljučih na Klenovniku v Hrvatskem Zagorju dva meseca je iskala pomoči v kristalu planinskega zraka na Kofcah, a končno tudi ljubljanska bolnica ji ni mogla več pomagati, in mučenico je rešila trpljenja usmiljena smrt, še predno je izpolnila 24. leto. Žalujoči mati, oče ter brat naj se zavedajo, da smo tudi pri »Jutru« in »Narodu« Slavico radi imeli in da jo ohranimo v najlepšem spominu ter spremimo jutri ob 16. iz hiše Sv. Petra cesta 53 k večnemu počitku.

—lj **Olupovo hišo pod Trančo** so pričeli obnavljati in so že postavili visoke odre, da se bo kmalu pokazala v vsej svoji zgodovinski lepoti. Proti Gallusovem nabrežju je hišo, ki je v zgodovini ljubljanskega mesta igrala važno vlogo, že jeseni predelal lastnik, občinski svetovalec g. Josip Olup po načrtu mojstra Plečnika, da se izpremenba popolnoma sklada s slikovitosto stare velike stavbe. Tudi pri tem starem poslopju opažamo, kako lasniki takoj prično popravljati in obnavljati svoja poslopja, kakor v njih bližini zrase kaka nova stavba. Čevljarski most še ni gotov in že se lepša njegova mogočna soseda, kjer je bila nekdaj kamra, to je mestna prodajalna kruha, a o tem ob drugi priliki.

—lj **Koncert učiteljskega ženskega pevskega zbora.** Skoro na vseh naših vokalnih koncertih se v prvi vrsti izvajajo razna Adamičeva dela, saj je Adamič brez dvoma najplodovitejši slovenski zborovski skladatelj. Tako tudi na koncertu učiteljskega zbora, kjer je zastopan s 6 ženskimi zbori. Takoj prva točka je njegova in zbor zapoje Pesem beračev, kakor tudi znano na narodno besedilo »Na zelenem travniku leži vojak mrtev«. Pesem beračev je troglasen mladinski zbor v recitativni obliki. Lačni in premrli berači primerjajo vsi obupani svojo nevesolo usodo z usodo od radosti žarečih bogatinov. Melodija sloni na enem samem upornem pedalu. Starodavno narodno besedilo »Na zelenem travniku leži vojak mrtev«, pa mu je podlaga za nov štiriglasen dekliški zbor. Elegična melodija je prilagodena žalostnem besedilu o ubitem vojaku, ki nima človeka, da bi ga pokopal. V tretji točki sporeda ima Adamič štiri živahne poredne triglasne pesmi na narodno belokranjsko besedilo. Napisani so na narodne motive, ki so doma v okolici Metlike, Adlešičev, Vinice itd. Kažejo nam slovenski glasbeni nacionalni slog, ki naj bo bolj karakterističen kakor pa slog, ki bi se dal zgraditi na podlagi gorenjsko - alpskih popevk. V ostalem so na sporedu dela Matije Tomca, Bravničarja, Osterca in Švare ter Liadova in Papandopula. Koncert bo v ponedeljek dne 8. t. m. v veliki unionski dvorani. Predprodaja v Matični knjigarni.

—lj **Seržant X — velefilm z Ivanom Možuhinom** na filmskem sporedu ZKD. Od petka dalje bomo imeli priliko po dolgem času zopet videti slovitega ruskega filmskega umetnika Ivana Možuhina v nemško govorečem velefilmu »Seržant X« ali »Skrivnost tujskega legijonarja«. Krasna in ganljiva vsebina filma, mojstrska igra Možuhina in režija Striževskega, nadalje umetniki kot Peter Vos, Trude v. Molo, divni naravni posnetki afriške pustinje in čarobnega Orijenta, vse to bo učinkovalo, da bo film ostal slehernemu posetniku te predstave nepozabno v spominu.

—lj **Ženski pokret** priredi predavanje v četrtek 4. maja ob 20. v mali dvorani hotela Metropol. Govori ga. dr. Jenko-Groyer o »Raku in prehrani«. Opozarjamo na to aktualno predavanje vse naše ženstvo.

—lj **Proslava poljskega narodnega praznika** »Konstitucije 3. maja« se vrši drevi ob 20. uri v veliki dvorani hotela »Union«. Program: 1. Dr. Rudolf Mole: Ob sedemdesetletnici januarske vstaje na Poljskem. — 2. Dr. Fran Stele: Slikar Artur Grottger s skioptičnimi slikami. — Vstop prost. — Po predavanju prijateljski večer pri »Slamiču«. — K predavanju in prijateljskemu sestanku vabi vljudno vse prijatelje poljskega naroda odbor Društva prijateljev poljskega naroda.

—lj **Tudi adaptacijskih gradbenih del** je letos malo. Nekaj časa so pri nas precej prezidavali trgovske lokale, ker so trgovci spoznali, da je bilo treba modernizirati lokale že iz konkurenčnih razlogov. Adaptacijskih del je pa mnogo tudi zaradi tega, ker so se dan za dnem množile trgovine. Zdaj pa ni več tistega poslovnega poleta. V mestu adaptirajo zadnje čase le na dveh krajih prostore za trgovine v starih hišah, v Gosposki ulici prostore bivše Narodne kavarne, v Wolfovi ulici pa pritličje hiše št. 14 v veliko slaščičarno. Slaščičarna je bila doslej poleg v manjšem lokalu. Hiša št. 14 stoji izven črte drugih hiš ter tvori velik kot ob sosedni hiši, kjer bodo vzidali vrata za novi lokal in kjer je bila doslej velika reklamna deska. Hiša zožuje ulico na vogalu Zvezde in jo bodo morali zaradi tega podreti, ko bodo regulirali Wolfovo ulico, ker so pa časi tako slabi, ima hiša še bodočnost.

—lj **Lepota mesta** je pri srcu meščanom v vseh mestnih delih, zato jih po pravici boli, če gospodje tu in tam pozabijo na kakšen mestnih predel. Ob križišču Bleiweisove, Tržaške, Groharjeve in Rimske ceste je majhen trg, ki so ga nekaj časa imenovali po Napoleonu. Trg bi lahko preuredili v lep park, ker se gmajna tu res ne sklada z okolico, a so se nesrečno zaleteli ter zgradili na njem nadzemski transformator. Končno so se odločili, da urede trg, pa so zgradili že pred dobrim letom poleg nadzemskega še podzemski transformator, da bi podrli prvega. Zdaj sta na trgu dva transformatorja, elektromonterska dela pa še niso končana, da bi lahko podrli poslopje, morda se jim ga pa tudi zdi škoda. Na gmajni rase plevel in ljudje so jo začeli uporabljati za smetišče.

—lj **Počitniške kolonije mestne občine.** Mestna občina bo letos organizirala počitniške kolonije v mesecu juliju in avgustu. Tozadevne prošnje je vlagati na mladinski urad Mestni dom, II. nadstr., soba št. 43 in sicer najkasneje do vštetega 20. maja 1933. Na pozneje vložene prošnje se ne bo v nobenem primeru oziralo. Prosilce opozarjamo na to, da pridejo v prvi vrsti v poštev šoloobvezni otroci — pristojni v Ljubljano in v drugi vrsti šele ostali. V prošnjah je navesti: rojstne podatke otrok, katero šolo in razred obiskujejo, ime, poklic in dohodke staršev, kakor tudi pristojnost, stanovanje in koliko je še nepreskrbljenih otrok v rodbini. Prošnje, ki ne bodo izpolnjene po gornjih navodilih, bodo zavrnjene. Mestni mladinski urad.

—lj **Na živilskem trgu** je bilo danes zelo mnogo zelenjave, jajc, na Sv. Petra nasipu pa krompirja. Kupčija je bila bolj slaba, čeprav je šele začetek meseca, zdi se, da kmetje pripisujejo prevelik pomen začetku meseca, kajti meščani se ne morejo ravnati več tako strogo po datumu. Mrtvilo je vladalo zlasti na perutninskem trgu, kjer so bila jajca povprečno po 50 komad. Na zelenjadnem trgu ni bilo sprememb. Sadjarji so pa podražili lepa jabolka na 8 Din. Na Sv. Petra nasipu so kmetje prodajali krompir na debelo tudi po 50 par kg.

—lj **Vsi v Belo Krajino!** Podpisano društvo vabi vse prijatelje Bele Krajine, da se v čim večjem številu pridružijo fotoamaterskemu izletu v nedeljo, 7. t. m., ki ga je organiziral g. Beno Gregorič v Ljubljani. Poleg foto-amaterjev so vabljeni tudi vsi oni, ki še ne poznajo lepega dela naše slovenske zemlje. Celotni stroški za vožnjo in popolno prehrano Din 75 za osebo. Prijave se sprejemajo v drogeriji Gregorič, Ljubljana, Prešernova ul. št. 5. Društvo »Bela Krajina« v Ljubljani.

—lj **Zlata starinska broša** je bila izgubljena v nedeljo 30. m. m. popoldne od kavarne nebotičnik do hotela Bellevue. Najditelj naj je odda proti nagradi na policiji. 274-n

—lj **Jurjevanje Ciril Metodove družbe** na ljubljanskem Gradu se vrši v nedeljo dne 7. maja ob vsakem vremenu. 275-

—lj **Na birmo** ostanejo najlepši spomini: ure, zlatnina, katere kupite najceneje pri **Fr. P. Zajec,** Ljubljana, Stari trg 9.

—lj **Literarni večer dveh pisateljev v »Krki«.** Na prosvetno - družabnem večeru »Krke« v petek 5. t. m. bosta brala pisatelja Miško in Jože Kranjec vsak po eno najznačilnejšo svojo črtico, oz. odlomek iz svojih del. Pisatelja si nista v sorodu, kakor bi utegnil kdo misliti. Miško je Prekmurec, Jože Notranjec. Oba sta še mlada, pa zelo plodovita. Miško je izdal že tri romane, dva pa izideta v kratkem. Jože pa je izdal doslej dve povesti, od teh eno v »Tiskovni zadrugi«. Oba pisatelja imata mnogo čestilcev, ki bodo gotovo z veseljem pozdravili vest, da se osebno predstavita občinstvu. Vstop na večer je vsakomur prost. Brez vstopnine!

—lj **Predavanja v kemičnem seminarju.** V torek, dne 5. maja, bo predaval g. univ. prof. R. Kopylov v kemični predavalnici Državne realne gimnazije, Vegova ulica 4, o predmetu »Monothermična teorija strojev«. Pričetek predavanja ob 18. uri. Dostopno vsakomur.

—lj **Tramvaj podrl učenko.** Davi okrog 8. je hitela v šolo 11letna Ada Rešmanova, hčerka knjigovodje iz Vevč. Ker je bilo že precej pozno, se je podvizala, v naglici je pa prezrla prihajajoči tramvaj pred nunsko cerkvijo. Tramvaj je otroka butnil v stran, kjer je deklica obležala. Pasanti so ji takoj priskočili na pomoč in jo dvignili, naglo je bila tudi obveščena reševalna postaja. Reševalni avto je deklico najprej prepeljal v bolnico, od tam je bila pa poslana v Šlajmerjev dom. Kakor nam poročajo, je bila Rešmanova lažje poškodovana na glavi, ima pa tudi nekaj vidnih zunanjih prask. Res sreča, da je voznik pravočasno tramvaj zavrl in tako preprečil hujšo nesrečo.

Proti zobnemu kamnu

SARGOV

KALODONT

Fantje odhajajo k vojakom

Simbol naših zvestih ljubic s težkim fantovim kovčegom na glavi

Ljubljana, 3. maja.

Sicer ve že vse mesto, da odhajajo naši junaški fantje k vojakom, ker so tako glasni, vendar je treba ta dogodek še zabeležiti.

Ta dogodek je namreč nekoliko nenavaden, čeprav se nam zde kravali naših fantov na ulicah nekaj vsakdanjega; človek bi razumel to zadevščino, če bi odhajali fantje k vojakom nekoliko bolj tiho in ponižno, kajti dandanes je največja moda kriza, ki je postavila vse na glavo in se ji tudi tradicije ne morejo več upirati. Toda včeraj je bilo na naših ulicah tako živahno in veselo, kot na pustni torek. Fantje so kričali in vriskali na vseh koncih in krajih, kot da gredo s kolin. In neznansko muzikalični so, ker so prepevali tako navdušeno in raztegovali harmonike na vso moč, da so preglušili ves ulični ropot. Najbolj so pa fantje kazali svoje junaštvo ter klicali na korajžo zaspane Ljubljančane. »Auf!« »Aufbiks!« je odmevalo po ulicah. A fante je neznansko jezilo, da se ni nihče zmenil za njihove bojne klice.

Baje so Angleži neverjetno konservativni ter so jim tradicije nad vse svete, vendar bi se lahko pri nas še naučili marsičesa. Nedvomno bi občudovali procesije naših fantov, ki so se pomikale po ulicah od gostilne do gostilne Te procesije so izredno značilne za nas, za rod, ki ima svoje tradicije in preteklost. Na čelu procesije — ki je krajša ali daljša — vlači fant harmoniko, za njim pa korakajo fantje obloženi s težkimi kovčegi in okiteni s šopki kot krave na jurjevo. Najlepša je pa seveda takšna procesija, kakršno smo videli tudi včeraj, ki jo je zaključevalo dekle. To dekle je bilo pravi simbol naših zvestih ljubic; nosilo je na glavi težak kovčeg — ker je fant nosil za cel ribnik pijače v sebi — v roki je pa še neslo cekar s pijačo. Fantje so se morali krepčati od gostilne do gostilne, da niso omagali na poti. Nosila je kovčeg s takšno požrtvovalnostjo in vdanostjo, da ji ni prišlo niti na misel, da se žrtvuje in da jo občudujejo meščani. Ljubezen ji je dajala moč, da se ni šibila pod težkim bremenom. Nekateri fantje so se pa vozili od gostilne do gostilne, bahato so pokali z biči vozniki ter udrihali po konjih. Vozovi so kar odskakovali v diru, fantje so pa kričali v navdušenju in ginjenju kot bi jih drli na meh. Takšne in podobne sličice in prizorčki, kako so se fantje lasali v gostilnah, so najznačilnejši za nas: tradicija nam je sveta in zato nam je sveto tudi vince, »božja kapljica«.

Že dolgo je pri nas v navadi, da radi moraliziramo nad pijančevanjem in da se nekateri radi zgražajo nad sirovostjo fantov, ki se odpravljajo k vojakom. Pri nas se kaj hitro ogorčimo — seveda samo ob redkih prilikah, toda nikdar ni stvar tako resna. Zdaj se nam ne zdi umestno vlačiti fantov po zobeh, saj se bodo dovolj pokorili pri vojakih, kjer jih bo še dolgo bolela glava. Dovoljujemo si le to pripombico:

Baje je na kmetih zadnje čase precej hudo — česar tudi ne dvomimo — marsikje ne morejo plačevati davkov in tu in tam si ne morejo kupiti niti užigalic in ne soli. Te dni se pa zalivajo kmečki fantje pri nas tako s pijačo, kot da so jim gostilničarji dovolili neomejen moratorij. K temu nočemo pripominjati ničesar več, da bi ne užalili onih, ki trde, da mora denar v promet in da je treba reševati vprašanje vinogradniške krize praktično.

Dovolite nam samo še vzdihniti: Kako lep sklad bi se zbral, če bi fantje plačali od vsakega litrčka, ki ga »zvrnejo« te dni, le dinarček! S tem skladom bi lahko podpirali fante, ki prihajajo osiromašeni od vojakov in ne dobe dela.

Zagotavljamo vas pa, da vemo, da je zdaj aktualna parola: »Aufbiks, vina na mizo!« — in da je nevarno govoriti o drugih zadevah.

Z Jesenic

— **Letošnji 1. maj** je minul brez vsakih budnic, proslav in manifestacij. Delo v tovarnah KSD je počivalo, le nameščenci v pisarnah, gasilci, čuvaji in delavci pri napravah so imeli službo. Po cestah in ulicah še zdavnaj ni bilo tako pestrega življenja kot prejšnja leta na praznik dela. Posamezne gruče delavcev so šle na izlete v bližnjo okolico, večina delavcev pa je ostala doma pri domačem delu. Skratka, letošnji prvi maj je bil pust in dolgočasen, manjkalo je solnca, življenja in tudi denarja.

— **Stare in nove Jesenice.** Z novo popolnoma dograjeno in že zasedeno carinarnico smo dobili na Jesenicah tako impozantno palačo, da nas za njo lahko zavidajo druga podeželska mesta. Takoj na oni strani ceste pa je tak plot, ki bi se ga sramovala vsaka gorska vas. Del te ograje že leži po tleh, del pa visi nagnjen proti cesti tako, da zapira še tisti ozki trotoar, kolikor ga je. Ko so pred leti regulirali glavno cesto, je občina dala povsod napraviti novo ograjo, čeravno je bila tu najbolj potrebna, ko pa so na zunanji pritisk morali podreti še Štefanov nebotičnik, pa so podrli še del te ograje, ki leži še danes razmetana po tleh. Da, Jesenice so na eni strani moderno mesto, na drugi strani ceste pa zanikrna vas, pa bodo najbrž še dolgo, ker so vaščani v večini.

— **Dirkanje s kolesi, avtomobili in motocikli po naših cestah.** Poleg obzirnih voznikov in kolesarjev, ki vozijo po potrebi, imamo pri nas tudi nekaj kolesarjev in motociklistov, ki dirkajo po cestah brez potrebe kot za stavo in s tem ogrožajo svoje in drugih ljudi življenje. So slučaji, da nekateri motociklisti vozijo po najbolj obljudenih cestah z brzino do 90 km na uro, so pa tudi kolesarji, ki vozijo zvečer brez luči in to tudi po potih, ki so samo za pešce. Oblasti in varnostni organi naj takim brezobzirnim vozačem posvetijo več pozornosti in naj jih seznanijo s cestnopoliciijskimi predpisi, ki naj veljajo enako za vse. Če se hoče kdo ponašati s svojo osebnostjo ali s svojim vozilom, ali če hoče trenirati za mednarodne dirke, naj to dela na samotnih cestah, ne pa v središču mesta.

Iz Črnomlja

— **Prazna učiteljska mesta.** V dravski banovini je 248 nepopolnjenih učiteljskih mest, od teh v našem srezu 15. Nujno potrebno je popolniti 2 moški in 2 ženski mesti v Črnomlju, 2 moški in 1 žensko v Dragatušu, 1 moško ali žensko v Griblјah, 1 moško in 1 žensko v Planini, 1 moško ali žensko v Radencih, 1 žensko v Sinjem vrhu, 1 moško v Stari lipi, 1 moško v Štrekljevcu in 1 moško v Taljčjem vrhu.

— **Veliko uvidevnost** in razumevanje za fotoamaterski izlet je pokazal ravnatelj tvrdke Jugoles g. Lokar, ki bo dal na razpolago dva vlaka gozdne železnice, da bosta vozila v najlepše kraje skozi vinograde. Prvi vlak odpelje okoli 9. ure zjutraj, drugi pa ob pol 2. popoldne. Izletniki bodo lahko vlak vsak čas ustavili, če bodo našli motive za slikanje. Naklonjenost tvrdke zasluži največjo pohvalo.

— **Tri nove skupine** za fotoamaterski izlet so določene, in sicer prva pod vodstvom šolskega upravitelja g. Cirila Vizjaka proti Svibniku - Okljuki z razvalino starega gradu in lepimi motivi ob gozdu in vodi, druga pod vodstvom davčnega uradnika g. Franca Kunca z gozdno železnico skozi gozdove in vinograde do najbolj romantičnih kotičkov in tretja pod vodstvom g. Gena Müllerja pa vodi okrog Črnomlja v bližnje gozdove, kjer je polno najlepših motivov. Pri mostu bo na razpolago 15 čolnov in v vsakem čolnu po en član sportnega društva.

— **Rešite naše gozdove!** Kljub številnim javnim in uradnim prošnjam še vedno ni rešeno vprašanje gozdarskega strokovnjaka za belokranjska sreza. Tako postopanje je res čudno, ker vsak otrok danes že ve, kaj pomeni lubadar v gozdovih in kakšno škodo lahko naredi. Govore o pogozdovanju in drugih akcijah glede katerih pa moramo biti precej skeptični, ker vidimo, da niti sedanji gozdovi ne bodo obvarovani pred popolnim uničenjem.

A. D'Ennery: 61

Dve siroti

Roman

Stara, pisana ruta, vsa razcefrana, naj bi krasila Luizina prsa namestu lepega šala.

Namestu rute na glavo je bila določena volnena čepica, ki je bila že dolga leta spravljena med cunjami in ki je gotovo dolgo porivala mastne Frochardkine lase.

Treba je bilo najti še nogavice in čevlje. S konci prstov je vzela iz cule par nogavic, ki so jih bile na petah oglodale miši.

— Preluknjane nogavice! — se je zarežala. — Vsak nima sreče, da bi jih mogel nositi... To je pravo razkošje, dušica, razvajam te, vse preveč skrbim zate.

Manjkali so še čevlji, ki bi se ujemali s to strašno obleko, namenjeno slepi siroti. Stara beračica jih je mogla izbrati le iz svoje zaloge ponošenih čevljev.

Na kupu v kotu je našla kmalu oguljene in že neštetokrat zakrpane škarpete.

— Človek bi mislil, da so prav kar prišli iz tovarne, — se je zasmejala.

In primerjajoč škarpete s čeveljčki, ki jih je bila postavila na mizo, je pripomnila:

— V teh-le boš lažje hodila, dušica, ker niso tako tesni.

Ves ta čas je sedel Peter nepremično, kakor da se ga vse to prav nič ne tiče. Šele Frochardka ga je zdramila iz globoke zamišljenosti.

— Peter, — je zakričala, — daj mi nož, da napravim okenca v te škarpete. ... Raztrgani čevlji še najprej omehčajo meščansko srce. Ljudje, ki niso še nikoli nosili raztrganih čevljev, nekam neradi gledajo iz starih škarpetov moleče palce.

Molče ji je Peter pomolil nož. In Frochardka je začela rezati usnje, da bi se videle noge slepe sirote, ko jo bo stara beračica neusmiljeno vlačila za roko iz ulice v ulico.

— Evo, zdaj je pa vse pripravljeno, — je dejala beračica smeje. — Če s tem-le ne omehča src vseh neumnih bogatašev, bo treba obesiti beračenje na klin in obesiti se z njim vred...

Naenkrat je pa sredi zanosnega samogovora obmolknila. V naslednjem hipu je skočil Peter s svojega stolčka.

Na ulici, blizu naše bajte, se je začul velik trušč. Med kriki in klici se je slišal zamolkel peket konjskih kopit in rožljanje orožja.

— To je konjeniška patrulja! — je dejal brusač in stopil k oknu.

Toda Frochardka ga je potegnila nazaj.

— Pa nam vendar ne misliš nakopati na vrat teh lumpov, ki preganjajo uboge ljudi?

— Recite raje zločince, lopove, ki jih je treba preganjati kot divje zveri, kar tudi so...

— Ali te ni sram, da pozabljaš, da so ti prokleti stražniki ubili tvojega očeta?... Ti podli lopovi so odvlekli mojega Anatola bosega na trg in tam...

Obmolknila je, potem je pa kriknila stisnjenih pesti:

— Ah, če bi mi prišel kateri v roke!

Babura je zamahnila z nožem, ki ga je še vedno držala v roki. Plamtečih oči je planila k oknu in pogledala na ulico.

Trušč na ulici je bil vedno hujši. Bila je res patrulja na konjih, ki je zasledovala tolpo lopovov. Begunci so se zdaj pa zdaj ustavili, da so lahko obsuli vojake s kamenjem, ki je letelo na vse strani in padalo tudi na strehe bližnjih hiš.

Odkar je bil postal policijski ravnatelj, je grof de Linieres temeljito čistil Pariz in preganjal poleg zločincev tudi berače, ki so se iz njihovih vrst rekrutirali najdrznejši žeparji.

Poleg tega je hotel novi policijski ravnatelj z največjo krutostjo preganjati tiste nepoboljšljive pretepače — večinoma iz plemiških krogov — ki so bili vedno in povsod pripravljeni potegniti meč, ob svitu prve luči, pod katero so stopili, kot v zasmeh vsem odredbam proti dvoboju.

Zato so hodile po mestu močne vojaške in policijske patrulje, zato so bili vsi sumljivi tipi tako razburjeni.

Ni minila noč, da bi ne bil ta ali oni pariški okraj pozorišče krvavega spopada med patruljo in preganjanimi zločinci.

Imeli smo že priliko govoriti o predrznosti in pogumu zločincev. Ti niso kljubovali samo policajem in biričem, temveč se jim je često posrečilo ugnati v kozji rog celo patruljo na konjih in sicer s pomočjo vrvi, ki so jih napeli čez ozke ulice, da so konji z jezdeci vred padali.

Ves trušč, ki sta ga slišala Frochardka in Peter, je povzročala ena teh patrulj, poslanih v mesto na povelje grofa de Linieresa.

Beračica je sicer v dno duše sovražila biriče in drugo podobno svojat, vendar pa ni nikoli pozabila na skrajno previdnost; zato se je stisnila k oknu in poslušala.

— Jakoba nocoj ne bo domov, — je zašepetala Petru; — pojdiva spat.

Babura se ni mogla iznebiti občutka strahu, če je slišala, da se trušč bliža.

Brusač je pa živel pošteno in se preživljal s trdim delom tako, da se mu ni bilo treba ničesar bati. Tisti hip se je vprašal, ali bi ne bila za slepo siroto nepričakovana sreča, če bi patrulja vdrla v bajto.

— Glej, mimo naše hiše pojdejo, — je zašepetala Frochardka; — če bi te zverine videle luč, bi jih utegnil vrag zanesti k nam... A mala tam gori...

In hitro je pripomnila: — Ugasni luč, pokveka!

Brusač je ugasnil svečo, zataknjeno v grlo steklenice.

Iz stenja se je izvil oblaček gostega dima. In Frochardkin brlog se je pogreznil v temo.

V takem brlogu je bila našla slepa sirota gostoljubno streho.

XXI.

Ni bilo prazno hvalisanje, ko je dejal Jakob Frochard svojemu bratu Petru:

— Kri ponižnega jagnjeta se pretaka po tvojih žilah... Po mojih pa vre kri mojega očeta... Že sto petdeset let smo razen tebe vsi taki v Frochardovem rodu... Lahko bi rekli, da se je hudiču raztrgala pri nas vreča, ko je sejal po zemlji seme tolovajev.

Ta sin, ki se je skliceval na slavo zločincev za svoje prednike, je bil vzgojen v občudovanju junaštev svojega očeta, ki ga je Frochardka povzdigovala do neba, ko ga je priporočala Petru, nesrečnemu pohabljencu, za zgled; Petru sta mati in brat očitala, da preveč sili med poštene ljudi.

Ostudna babura, ki se je kaj rada pobahala, da je bila zvesta družica obglavljenega zločinca, je njegov spomin naravnost oboževala.

Vsa navdušena je bila tudi za Jakoba, ki ga je smatrala za živo podobo svojega Anatola, velikega zapeljivca, korenjaka od pete do glave, fanta od fare, ki se mu je moralo vse ukloniti.

Kadar je vstal v njenem srcu spomin na obglavljenega moža posebno živo, je vzkliknila:

— Jakob, angelček, če te gledam, se mi zdi, da vidim njega!... Bil je mož, ki se ni bal ne boga, ne hudiča!

Ta brezsrčna babura je bila ponosna, da vidi oživljene v svojem starejšem sinu poteze in lastnosti ubogega potomca zloglasnega zločinskega rodu, ki je bil daleč prekosil slavo svojih prednikov.

V Anatolu Frochardu je bilo seme zločina bohotno vzklilo. Pozneje, ko mu je bilo dvajset let, je imel za seboj že mnogo manjših zločinov. Bil je visoke, krepke postave, obraz je pa imel nežen, dobrodušen, poteze ženske, pogled zdaj prijazen, zdaj divji, oči gazele ali tigra.

Med ljudmi dvomljivega glasu, ki je z njimi občeval, ni bilo točno znano, kdo je, niti odkod je doma. Zapeljeval je ženske s čudovito mikavnostjo svojega obraza, z nepremagljivo močjo svojega pogleda. Moškim je imponiral s svojo herkulovsko močjo; njegovo življenje je bilo zavito v tajinstvenost.

Če je bil v stiski in če je pritiskala nanj beda, je naenkrat izginil, ne da bi kdo vedel, kaj se je z njim zgodilo.

Bil je nekaj časa odsoten, nekega dne se je pa zopet vrnil med svoje lahkožive prijatelje in prinesel toliko denarja, da so se divje orgije lahko nadaljevale.

Američanke se bore proti prohibiciji

1,200.000 ameriških žensk se pripravlja na bojni pohod in nobeni državi ne bo prizanešeno

Čeprav so ženske že po vsem svetu organizirane, vendar zgodovina sveta še ne pozna tako močne ženske organizacije, kakor jo imajo Američanke. 1,200.000 Američank se pripravlja na bojni pohod in nobeni ameriški državi ne bo prizanešeno. V »Organisation for national prohibition reform« organizirane Američanke zahtevajo odpravo ali vsaj omiljenje prohibicije. Bojevite ženske ne bodo odnehale, dokler suhe države v svojem odporu proti odpravi prohibicije ne popuste. Omenjena ženska organizacija pošlje v vsako državo svojo bojno četo. Ker je v organizaciji mnogo odličnih Američank in dobrih govornic, ni izključeno, da bo uspeh dosežen.

Organizacija je tudi v finančnem pogledu na trdnih nogah, kar je za tak pokret zelo važno. Članice organizacije so izjavile, da morajo poskrbeti za odpravo prohibicije baš zato, ker so same zakrivile njeno uvedbo. Prepričale so se, da je prohibicija zlo in da so možje še bolj pijančevali, ko so bile alkoholne pijače prepovedane. Pa tudi ženske niso zaostajale za njimi, mnoge so jih v pijančevanju celo prekašale. S prepovedjo alkoholnih pijač se alkoholizem ne da zatreti.

Na čelu ženskega pokreta stoji hči državnega tajnika Sabinova, ki so ji politične razmere v Ameriki dobro znane. Njen mož je bogat borzni agent. Čeprav ima Sabinova več otrok, ki za nje vzorno skrbi, je vendar našla dovolj časa, da obudi k življenju najmočnejšo in največjo žensko organizacijo sveta. Tudi ona se je nekoč borila za uvedbo prohibicije, toda čez 5 let je javno priznala svojo zmoto, pridružila se je nasprotnikom prohibicije, zapustila je republikansko stranko in republikanski ženski klub, čim je spoznala, da od prezidenta Hoovera ni mogoče ničesar pričakovati.

Ta preorijentacija pa ni šla tako gladko. Sabinovo so neprestano napadali »suhi« in fanatiki suhe Amerike so jo obrekovali, češ da je orožje v rokah kapitalistov, ki bi radi služili na račun pijancev milijone. Norčevali so se iz nje, češ da hoče pahniti ameriške fante in dekleta v moralno močvirje. Toda Pauline Morton Sabinova ima velik in dragocen naravni dar — zdrav humor. Smeje je prenesla vse napade in žalitve, a kmalu je doživela zadoščenje z drugih strani, kar jo je prepričalo, da je na pravi poti. Okrog nje so se začeli zbirati vseučiliški profesorji, zdravnice, učitelji, pisatelji, pisateljice, skratka vsi, ki so spoznali, da je prohibicija zlo. Organizacija je rasla, članice so rade plačevale članske prispevke in tako se je nabiral tudi denar, da je lahko Sabinova končno zbrala nekaj nadarjenih organizatork in dobrih govornic ter jih razposlala po vseh ameriških državah.

Mlečna vojna

Gospodarska kriza je povzročila vse polno anomalij, toda to, kar se godi te dni v Ženevi, presega že vse meje konkurence. Prebivalstvo ženevskega kantona in zdaj že tudi vse Švice, se zanima za mlečno afero, za katero je dala pobudo neverjetna trustomanija švicarskih mlekarskih podjetij in trdovratnost 15tih raznašalcev mleka.

Znana tvrdka Societe Cooperative je sklenila ustanoviti delni trust s tvrdko Laiterie Reunies. Obe mlekarski družbi obvladata skoraj ves mlečni trg v Ženevi. Pred delno združitvijo obeh družb je tvrdka Societe Cooperative odklonila pismeno zagotovilo raznašalcem mleka, da novi trust uslužbencev ne bo odpuščal. Kmalu potem je 15 raznašalcev mleka sporočilo tvrdki Societe Cooperative, da izstopajo iz službe nove družbe in ustanovili so si novo podjetje v zvezi z edino preostalo konkurenčno tvrdko L' Armailli.

Na tem ni bilo nič posebnega, toda Societe Cooperative je tožila vseh 15 raznašalcev mleka in se obrnila obenem na zvezni departement javnega gospodarstva s prošnjo za posredovanje. Pod političnim vplivom je departement res posredoval in odlok ministrstva javnega gospodarstva je dal povod za ogorčenje napada časopisja na oblasti. Tvrdki L' Armailli je bilo prepovedano nakupovati mleko. Zvezne železnice morajo odklanjati prevoz mleka te družbe. Prepovedana je prodaja mleka in mlečnih izdelkov družbe L' Armailli v Ženevi in drugih mestih. Nihče ne razume, kako je mogoče v demokratični Švici izdajati take odredbe. Ko je hotela prizadeta družba odkupiti mleko od družbe Laiterie Reunis, so jo zavrnili in tako je ostalo na tisoče strank v Ženevi brez mleka. Vnela se je prava mlečna vojna, ki se bo najbrž prenesla tudi na podeželske kraje, kajti kmetje, od katerih družba L' Armailli ne sme več kupovati mleka, so pripravljeni odpeljati mleko v Ženevo na tovornih avtomobilih s puškami v rokah in sicer kljub grožnji, da bodo pred Ženevo čakali orožniki, ki ne bodo dovolili peljati mleko v mesto.

Inserirajte v „Slov. Narodu"!

Specijelni entel oblek

ažuriranje, predtisk, najhitrejša postrežba, najfinejše delo pri

Matek & Mikeš, Ljubljana

poleg hotela Štrukelj

Vezenje raznovrstnih monogramov, perila, zaves, pregrinjal; entlanje, izdelovanje gumbnic. Vsled najmodernejše ureditve podjetja — najnižje cene.

Tajnine Pekatete

se dobe v kakovostih kakor doslej

Mestni pogrebni zavod — Občina Ljubljana

MARIJA MAYER naznanja v svojem in v imenu vseh ostalih sorodnikov, da je njena dobra teta, gospa

Terezija Butorac,

vdova po poštnem uradniku

danes ob ½3. uri zjutraj, previdena s sv. zakramenti, po daljši mučni bolezni, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice se bo vršil v četrtek, dne 4. maja 1933 ob ¼6. uri iz hiše žalosti, Bleiweisova cesta št. 15, na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maša zadušnica se bo brala v farni cerkvi Marijinega Oznanjenja, dne 5. maja ob 7. uri.

V Ljubljani, dne 3. maja 1933.

»Mali oglasi«

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znamkah. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo. — Najmanjši oglas Din 5.—

SLUŽBE

BRIVSKI POMOČNIK dobi stalno službo. — Kreutz, Sevnica. 2109

VEZILJE sprejmem. — Radulović, Zagreb, Ilica 37/I. 2110

UČENCA pridnega, močnega in zdravega, poštenih staršev, s primerno šolsko izobrazbo, sprejme takoj trgovina Oset jun., Vransko. 2113

KUPIM

MIZARSKI STROJ že rabljen kupimo. — Ponudbe: Treppo, Brežice. 2096

PISALNI STROJ rabljen, dobro ohranjen, kupi Združenje obrtnikov, Sv. Lenart v Slov. goricah. 2095

ŽIVALI

HARŠKE KANARČKE samce in samice od Din 100.— naprej prodaja Jože Bitenc, Karlovška cesta št. 9, II. nadstropje. 2116

STANOVANJA

V HIŠI »EVROPA« Ljubljana, Tyrševa cesta št. 15 se odda takoj stanovanje, obstoječe iz 3 sob s pritiklinami. — Pojasnila v isti hiši pri hišniku, Gosposvetska cesta št. 2.

V PRVEM NADSTROPJU HIŠE »EVROPA« Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 2 se odda takoj stanovanje, obstoječe iz 5 sob s pritiklinami. — Pojasnila v isti hiši pri hišniku, Gosposvetska cesta št. 2.

TRGOVSKI LOKAL s skladiščem in stanovanjem, oddam s 1. junijem v najem. — Ponudbe: Kravanja, Begunje pri Cerknici. 2093

STANOVANJE TREH SOB kopalnice in pritiklin oddam takoj ali 20. avgusta v Pražakovi ulici št. 10, pritličje, levo. — Vpraša se istotam v I. nadstropju. 2118

NEPREMIČNINE

NAPRODAJ HIŠA v Slovenski Bistrici.. Pojasnila: Pemič, trgovec, Slov. Bistrica. 2092

POSESTVO pripravno za upokojenca blizu Celja v Vojniku, prodam za 30 tisoč dinarjev. — Pukmaister, Vojnik pri Celju. 2114

ENONADSTROPNA VILA v kateri je parna pekarna, trgovski lokal in 3 stanovanja, tik postaje Lesce-Bled, naprodaj. — Pojasnila: Černic, zid. mojster, Dravlje 100. 2111

PRODAM

PFEIFERJEV CVIČEK iz Leskovca toči restavracija »PRI LEVU«. 1910

POHIŠTVO

Na obroke! — Na hranilne knjižice:

masivne spalnice	Din 4900.-
šperane spalnice	» 3000.-
pleskane spalnice	» 1800.-
Kuhinjska oprava	» 850.-
Kuhinjska kredenca	» 450.-
omare	» 380.-
postelje	» 180.-

Vse drugo pohištvo se dobi najceneje pri nas. Sprejemamo vsakovrstna naročila in popravila po konkurenčnih cenah. MIZARSTVO »SAVA«, LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 18 — Miklošičeva cesta 6. Telefon 27-80. 1704

Modna konfekcija

Najboljši nakup

A. PRESKER, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 14. 11/T

Moderni slamniki pod lastno ceno

vsled opustitve trgovine.

Stuchly - Maške,

LJUBLJANA, židovska ul. 3. 28/L

TUDI NARAVA MENJA OBLAČILO

Ljudje sledimo njenemu primeru. Samo s to razliko, da mi izbiramo. Velika izbira staroznane tvrdke

R. MIKLAUC,

LJUBLJANA, poleg Škofije.

vas bo presenetila. Veselilo nas bo, ako nas počastite z obiskom

RAZNO

VINOTOČ KOBAL v Počehovi pri Mariboru odprt! 2112

ČE SE NE BRIJETE SAMI, brijte se v brivnici hotela »Slon«. 27/L

IVAN MAGDIČ

krojač

LJUBLJANA, GLEDALIŠKA ULICA ŠT. 7 — se priporoča za spomladansko sezono. 30/L

NOVOOTVORJENI DAMSKI SALON Jožica Kumelj, Ljubljana, Miklošičeva cesta 14/I izvežbana v inozemstvu, se priporoča cenjenim damam za prvovrstno izdelavo vse damske garderobe. — Cene konkurenčne. — Prikrojimo tudi vsako obleko po meri in žurnalu ter damo navodila za nadaljno izdelavo. 2115

PEKARNO oddam v najem. — Pojasnila: Triler, pri kolodvoru, Žirovnica, Gorenjsko. 2091

POZOR! POZOR! Kam pa v nedeljo 7. maja? Vsi na Ježico, kjer se otvori kopališče na Savi! Godba in petje ter druge domače zabave. — Točila se bodo najboljša vina iz domačih goric ter »Union« pivo. — Za obilno udeležbo se priporoča — Anton ŠTIRN. 2117

Podčrtajte naravno lepoto

s svilo in s kozmetiko; s svilo predvsem — potem šele kozmetika.

Postreže naj Vas

A. Žlender, Mestni trg 22

Tužnim srcem javljamo žalostno vest, da je naša hčerka, odnosno sestra, gospodična

Slavica Prahova

uradnica v uredništvu „Jutra"

v cvetu svoje mladosti podlegla danes ob 23.30 kruti in dolgi bolezni.

Pogreb zemskih ostankov bo v četrtek, 4. maja t. l. ob 16. uri od hiše žalosti, Sv. Petra cesta št. 53.

V Ljubljani, dne 2. maja 1933.

FRAN PRAH, poštni uradnik, oče — JULIKA PRAH, mati
VLADO PRAH, trgovski sotrudnik, brat

Urejuje: Josip Zupančič. Za »Narodno tiskarno«: Fran Jezeršek. — Za upravo in inseratni del lista: Oton Christof. — Vsi v Ljubljani.